

Voortgangsrapportage Q4-2022

Hoogwaterbeschermingsprogramma WL

Bezoekadres

Maria Theresialaan 99
6043 CX Roermond

Postadres

Postbus 2207
6040 CC Roermond

IBAN: NL10NWAB0636750906
KvK: 67682065

088 88 90 100
info@waterschaplimburg.nl
www.waterschaplimburg.nl

titel VGR HWBP Q4-2022
subtitel Voortgangsrapportage HWBP Q4-2022
datum 19-04-2023
versie 1.0
status Concept
zaaknr. 2022-Z3939
documentnr. WLDOC-77825112-31955

Versie	Auteur	Samenvatting wijzigingen	Datum
0.1	M. Emans		07-04-2023
0.2	M. Emans	Diverse opmerkingen programmteam	14-04-2023
1.0	M. Emans	Opmerkingen PHO 17 april 2023	19-04-2023

vrijgave Dit document is tot stand gekomen onder verantwoordelijkheid van in samenwerking met:

naam	functie	rol
Emans	Adviseur Programmabeheersing HWBP	

Inhoudsopgave

1	Toelichting programma	4
1.1	Identificatie programma	4
1.2	Doelstelling programma	4
1.3	Opdracht aan het programma	4
2	Scope en status programma	7
2.1	Actuele scope	7
2.2	Scope wijzigingen	7
2.3	Status van de afzonderlijke projecten	10
2.4	Relatie met de P&C-cyclus Waterschap Limburg	11
3	Tijd	12
3.1	Dijkversterkingen en -verleggingen	12
3.2	Maas 2050, POV-DGG en Innovatieprojecten	15
4	Kwaliteit	16
4.1	Dijkversterkingen en -verleggingen	16
4.2	Doorontwikkelingen kwaliteitsmanagement HWBP-WL	19
5	Geld	20
5.1	Financiële indeling en spelregels	20
5.2	Inkomsten en uitgaven	22
5.3	Programma risicoreservering	24
5.4	Financiële draagkracht programma, weerstandsvermogen	25
5.5	Financiële ontwikkelingen en beheersmaatregelen	25
5.6	Investeringskrediet	26
6	Organisatie	27
6.1	Governance programma	27
6.2	Formatie en ontwikkelingen	28
7	Risico's	30
7.1	Top-5 programmarisico's	30
7.2	Projectrisico's	34
8	Communicatie	35
8.1	Terugblik: wat is er gedaan in Q4-2022	35
8.2	Vooruitblik: wat gaan we doen in Q1-2023	36

Bijlage 1 Status lopende dijkversterkingen en -verleggingen

1 Toelichting programma

1.1 Identificatie programma

Naam programma	Hoogwaterbeschermingsprogramma Waterschap Limburg (HWBP-WL)
Rapportageperiode	Q4-2022 (01-10-2022 t/m 31-12-2022)

1.2 Doelstelling programma

Het Hoogwaterbeschermingsprogramma van Waterschap Limburg (hierna: HWBP-WL) heeft als doel om de hoogwaterveiligheid langs de Maas in Limburg duurzaam te verbeteren. Het gaat om circa 185 kilometer aan primaire waterkeringen waarvoor Waterschap Limburg (hierna: WL) verantwoordelijk is. Om tevens een impuls te geven aan de ruimtelijke kwaliteiten van de betreffende locaties, worden publieke en private partijen zoveel mogelijk betrokken. Daarbij staat de balans tussen het snel bieden van waterveiligheid samen met de maakbaarheid, beheersbaarheid en kwaliteit van de projecten en het totale programma voorop. Dit alles onder enerzijds de subsidievoorwaarden van het landelijke Hoogwater Beschermingsprogramma (hierna: HWBP-NL) en anderzijds de door het Algemeen Bestuur van Waterschap Limburg meegegeven kaders voor de realisatie van het programma.

1.3 Opdracht aan het programma

In Limburg ligt 185 kilometer aan primaire waterkeringen langs de Maas. In het Nationaal Deltaprogramma is vastgesteld dat deze keringen in 2050 moeten voldoen aan de normen voor waterveiligheid zoals vastgelegd in de Waterwet. Aan welke technische normen een bepaald gedeelte van de dijk moet voldoen hangt af van de wettelijke normering. Dit kan per gebied verschillen. Op basis van afspraken met het HWBP-NL is het uitgangspunt dat de versterking altijd sober en doelmatig gebeurt. Om de doelstellingen van het programma te bereiken zijn tot op heden de volgende opdrachten aan het HWBP-WL meegegeven.

1.3.1 Dijkversterkingen, dijkverleggingen en gecombineerde gebiedsontwikkelingen

Op basis van de Bestuursovereenkomst Waterveiligheid Maas (2011) tussen Rijk, Provincie Limburg en WL zijn in beginsel 16 locaties aangemerkt waarvan de waterkeringen worden verbeterd conform de normen uit de Waterwet. WL is uitvoerder van deze bestuursovereenkomst.

De waterveiligheidsopgaven worden opgesplitst in dijkversterkingen, dijkverleggingen en gebiedsontwikkelingen. Bij *dijkversterkingsprojecten* wordt gezocht naar de beste manier om deze te verhogen en versterken. Dit doet het waterschap niet alleen, maar samen met partners (zoals gemeenten en de provincie) en betrokkenen (denk aan omwonenden en grondeigenaren). Want, pas met alle kennis op tafel kan een weloverwogen keuze gemaakt worden.

Bij *dijkverleggingen* en *gebiedsontwikkelingen* gaat het om een gecombineerde opgave, waarbij een dijkversterking wordt gecombineerd met een zogenaamde systeemwerkingsmaatregel uit het Deltaprogramma. Op deze manier geven we de Maas meer ruimte, kan de rivier meer water bergen en afvoeren en wordt de kans op overstromingen verkleind.

Over dijkverleggingen en gebiedsontwikkeling zijn door de Stuurgroep Deltaprogramma Maas afspraken gemaakt in het Regiovoorstel Maas (2016) en heeft besluitvorming plaatsgevonden door de Minister in het kader van het Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (hierna: MIRT) .

In het verlengde van bovenstaande overeenkomsten en besluiten kunnen nieuwe dijkversterkingen of -verleggingen aan het programma worden toegevoegd. Dit gebeurt na besluitvorming van de bestuurlijke partners, HWBP-NL en WL zélf (zie hoofdstuk 2).

1.3.2 POV-DGG

De Projectoverstijgende Verkenning Dijkversterking met Gebiedseigen Grond (hierna: POV-DGG) stimuleert en faciliteert het gebruik van gebiedseigen grond bij dijkversterkingen. Daarmee kan gebiedseigen grond - ook als die niet voldoet aan de standaardcriteria van dijkenklei - tóch worden benut om stabiele dijken te ontwerpen en te bouwen. Het gebruik van gebiedseigen grond draagt bij aan vermindering van milieudruk (CO₂, NO_x), afname van overlast door verminderde transportbewegingen en aan reductie van kosten (minder transport, goedkopere bouwstof).

WL treedt op als landelijke gastheer voor de POV-DGG. De POV-DGG is onderdeel van het HWBP-WL. Uiteindelijk resulteert het onderzoek in concrete instrumenten die ook in de projecten onder HWBP-WL toegepast kunnen worden. Ook andere waterschappen kunnen met de resultaten van deze POV hun duurzaamheidsbeleid in de versterkingsprojecten vormgeven.

1.3.3 Innovatieprojecten

Naast de reguliere projecten wordt in opdracht van het Dagelijks Bestuur een aantal innovaties uitgevoerd door het HWBP-WL (passend binnen de Nota Samen Duurzaam zoals in december 2020 vastgesteld door het Algemeen Bestuur). Deze innovaties kúnnen deel uitmaken van een geprogrammeerd versterkingsproject maar dat hoeft niet. De innovaties dragen bij aan de doelmatigheid van het programma, zowel regionaal als landelijk. Bij het HWBP-WL gaat het momenteel om de volgende innovaties:

- Glazen waterkeringen;
- Geo Clay Liners (GCL);
- GeoCrete;
- Zelfsluitende kering Steyl (als onderdeel van het traject Steyl-Maashoek).

1.3.4 Maas 2050

In opdracht van het Dagelijks Bestuur is in het najaar van 2021 het project Maas 2050 opgenomen in het HWBP-WL. Dit vloeit voort uit het Transitieplan HWBP-WL (vastgesteld door Dagelijks Bestuur in december 2020).

Het doel van Maas 2050 is om de volledige wettelijke opgave voor 121 kilometer dijktrajecten op een voorspelbare en beheerste manier te realiseren, waarbij wordt samengewerkt met de omgeving en oog is voor wensen en ontwikkelingen. Deze 121 kilometer maakt deel uit van het eerder genoemde totaal van 185 kilometer aan te versterken dijktrajecten. Maas2050 is een robuust en maakbaar programma, waarbij in samenspraak met de omgeving gezorgd wordt voor hoogwaterbescherming.

Op 28 september 2022 heeft het Algemeen Bestuur haar voorkeur uitgesproken voor het scenario Veilig Met en Voor de Omgeving¹. Dit project is in januari 2023 afgerond doordat het Algemeen Bestuur instemde met de routekaart waarna deze geïmplementeerd kan worden. Voor een inhoudelijke toelichting op de voortgang: zie bijlage 1.

1.3.5 Initiatiefprojecten

Deeltrajecten uit de programmering kunnen, op verzoek van derden, afgestemd worden op het verloop van andere ontwikkelingen in het betreffende gebied. Dit gebeurt wanneer er sprake is van een zogenaamde '*meekoppelkans*'. Dit zijn kansen op economisch of ruimtelijk vlak die niet direct bijdragen aan het doel van de dijkversterking (waterveiligheid) maar die tegelijk met het dijkversterkingsproject uitgevoerd kunnen worden. Hierdoor kan een win-winsituatie ontstaan.

Voor de (deel)trajecten die hiervoor in aanmerking komen wordt een initiatieffase uitgevoerd, bestaande uit een ingangstoets, een plan van aanpak (fase-0) en een beschikkingsaanvraag voor de verkenningsfase. De rol van derden is belangrijk voor het afstemmen van de planning en de financiën. Met partijen wordt een intentieovereenkomst afgesloten met afspraken over scope, geld en tijd. Waarmee de risico's voor WL worden beheerst. Na afronding van de initiatieffase komen deze (deel)trajecten in aanmerking voor opname in het programma HWBP-WL. Opname in het programma gebeurt na besluitvorming door het Algemeen Bestuur (via het begrotingsproces).

WL-werkzaamheden die uitgevoerd worden ten behoeve van de ingangstoets bij het HWBP-NL, worden vanuit de lijnorganisatie gefinancierd. Werkzaamheden die betrekking hebben op de definitieve beschikkingsaanvraag worden gefinancierd vanuit het HWBP-projectenbudget. Hierbij is sprake van 'in de fase lopen' (zie 5.1).

Het Algemeen Bestuur wordt middels AB-brieven en de Klankbordgroep AB inhoudelijk geïnformeerd over het opnemen van nieuwe dijkversterkingen in het HWBP-WL. Op dat moment wordt besloten of het WL deze trajecten gaat uitvoeren, of dat een andere partij de ontwikkelingen meeneemt. In het laatste geval spreken we over 'projecten derden'.

¹ Maas 2050, een flexibele programmeringsstrategie en lange termijn aanpak voor de Maas, WLDOC-2049131699-69919 (27 september 2021).

2 Scope en status programma

2.1 Actuele scope

Op peildatum 31 december 2022 bestond het HWBP-WL programma uit (zie figuur 1):

- 12 dijkversterkingen waarvan inmiddels 4 trajecten zijn afgerond;
- 3 dijkverleggingen, incl. dijkversterkingsopgave;
- 3 gebiedsontwikkelingsprojecten².

Een dijkversterking, -verlegging of gebiedsontwikkeling doorloopt een aantal projectfasen: *'(voor)verkenning'*, *'planuitwerking'* en *'realisatie'*. In figuur 1 is weergegeven in welke fase het project zich bevindt.

Daarnaast maken de volgende sub projecten onderdeel uit van het HWBP-WL programma:

- Projectoverstijgende Verkenning Dijkversterking met Gebiedseigen Grond (POV-DGG);
- 4 innovatieprojecten (waaronder één gekoppeld met dijkversterking Steyl-Maashoek);
- Project Maas 2050.

2.2 Scope wijzigingen

Bij scopewijzigingen wordt binnen het programma HWBP-WL uitdrukkelijk gekeken naar de aspecten tijd, geld, kwaliteit en organisatie. De basis voor scope-aanpassingen ligt in de programmeringsstrategie en adaptieve programmering volgend uit het project Maas2050.

Scope wijzigingen afgelopen periode: Vierwaarden

De minister maakt het mogelijk om samen met de regio de hoogwaterveiligheid én de ruimtelijke kwaliteit ten noorden van Venlo te verbeteren. Op 9 november nam de minister hiervoor de zogenaamde startbeslissing. Hiermee werd officieel een MIRT-procedure (Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport) voor dit gebied in gang gezet. In aanvulling daarop heeft het Rijk eind december 2022 een budget van € 15 miljoen euro gereserveerd uit de Programmatische Aanpak Grote Wateren (PAGW). Dit geld is bestemd voor natuurontwikkeling in de uiterwaarden langs de Maas in het project Vierwaarden. Met de startbeslissing en de reservering uit het PAGW is de verkenningsfase van de MIRT-procedure officieel van start gegaan. De projectlocatie Venlo-Velden, die reeds deel uitmaakt van het huidige HWBP-WL-programma, maakt ook deel uit van Vierwaarden. De projectlocatie Groot-Boller blijft apart aangewezen als project binnen het programma. Voor de dijktrajecten Lottum en Grubbenvorst wordt momenteel onderzocht of deze ook voor de dijkversterkingsopgave toegevoegd kunnen worden aan de scope van het project Vierwaarden. In dat geval is er sprake van een scopewijziging en indien dit het geval is zal dit voor besluitvorming aan het AB worden voorgelegd. Het AB is reeds geïnformeerd over de scope-uitbreiding via de klankbordgroep en de financiële besluitvorming via de P&C cyclus.

In Q4-2022 is project Vierwaarden als 'gebiedsontwikkelproject' toegevoegd aan de scope van het HWBP-WL. De financiële consequenties zijn opgenomen in deze VGR.

² Hierbij gaat het om een gecombineerde opgave: een dijkversterking samen met de zogenaamde systeemwerkingsmaatregelen uit het Deltaprogramma. Op deze manier geven we de Maas meer ruimte. Zo kan de rivier meer water bergen en afvoeren, ontstaan er minder snel hoge waterstanden en verkleind de kans op overstromingen.

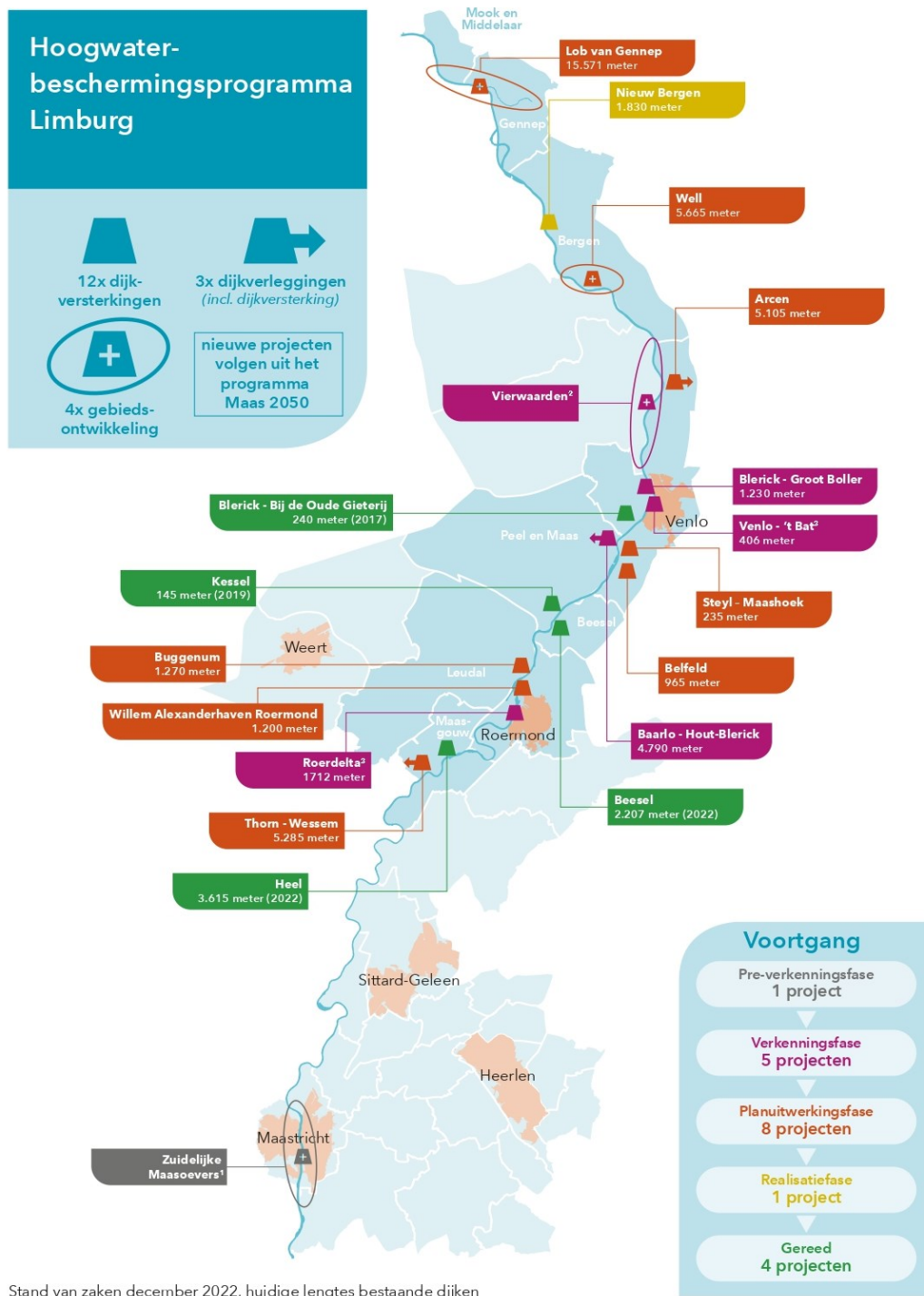
Voorziene scope wijziging korte termijn: Zuidelijke Maasovers Maastricht

In 2023 wordt één scopewijziging voorzien. Het betreft een uitbreiding naar aanleiding van MIRT-onderzoek (IRM-pilots), namelijk Maasovers Maastricht. In het BO MIRT van november 2022 hebben Rijk en Regio afgesproken een gebiedsgerichte MIRT Verkenning te willen uitvoeren waarbij bekeken wordt welke rivierverruimende en dijkversterkende maatregelen nodig zijn om te voldoen

aan de wettelijke normen in 2050 en welke andere IRM (Integraal Rivier Management) opgaven hieraan verbonden kunnen worden. Kortom: een gebiedsgerichte verkenning die naar een integrale oplossing zoekt voor de hoogwaterveiligheid-, nautische en natuuropgaven in verbinding met de ruimtelijke ontwikkelopgave in het Zuidelijke Maasdal.

Uit de wettelijke beoordeling van de dijken in het plangebied (afgerond in 2022) blijkt dat de bestaande dijken niet voldoen aan de gestelde normen uit de Waterwet 2017. Concreet betekent dit dat er een versterkingsopgave is. Vanwege de stedelijke omgeving vraagt deze opgave aandacht voor de ruimtelijke inpassing. Met het hoogwater van juli 2021 is de urgentie om aan de slag te gaan nogmaals onderstreept. In Maas2050 is de regio Maastricht aangemerkt als onderdeel van het voorkeursscenario Veiligheid met en voor de Omgeving en daarmee ook in lijn met de uitgesproken wens in de Limburgse Propositie om voorrang te geven aan de hoogwaterveiligheidsopgave in de stedelijke gebieden.

Waterschap Limburg is trekker van de kwartiermakersfase om te komen tot een (MIRT)-startbeslissing. Het voorstel voor scope uitbreiding staan in Q2-2023 gepland voor behandeling in het DB en het AB. De financiële consequenties van dit traject zijn nog niet opgenomen in deze VGR. Als er sprake is van een scope-uitbreiding wordt het AB hierover geïnformeerd en wordt dit meegenomen ter besluitvorming via de reguliere P&C-cyclus van het WL (zie 2.4).

Figuur 1 - Scope HWBP-WL (Zuidelijke Maasoevers maken formeel nog geen onderdeel uit van de HWBP-WL-scope maar zijn in dit figuur wel al meegenomen).

2.3 Status van de afzonderlijke projecten

Figuur 2 geeft door middel van een kleur in de kolommen 'Q3-2022' respectievelijk 'Q4-2022' de status van de afzonderlijke projecten binnen het HWBP-WL. De status voor Q4-2022 heeft als peildatum 31 december 2023. De status is gebaseerd op de aspecten geld, tijd en risico's en is tijdens het sturingsoverleg bepaald in afstemming tussen project- en programmamanagement. Een meer uitgebreide toelichting op de projecten is opgenomen in bijlage 1.

Project	Soort	Fase	Opm.	Lengte (m)	Q3-2022	Q4-2022
1. Nieuw Bergen	Versterking	Realisatie	1	1.830	☺	☺
2. Well	Gebiedsontwikkeling	Planuitwerking	3	5.665	☹	☹
3. Arcen	Verlegging	Planuitwerking		5.105	☺	☺
4. Vierwaarden (waaronder Venlo-Velden)	Gebiedsontwikkeling	Verkenning	1, 2, 3, 4	6.722		☺
5. Steyl-Maashoek	Versterking	Planuitwerking		235	☺	☺
6. Blerick – Groot Boller	Versterking	Verkenning		1.230	☺	☺
7. Blerick – Bij de oude Gieterij	Versterking	Gereed		240		
8. Baarlo - Hout-Blerick	Verlegging	Verkenning		4.790	☹	☹
9. Belfeld	Versterking	Planuitwerking		965	☺	☺
10. Kessel	Versterking	Gereed		145		
11. Beesel	Versterking	Gereed	1	2.207	☺	☺
12. Buggenum	Versterking	Planuitwerking		1.270	☹	☹
13. Heel	Versterking	Gereed	1	3.615	☺	☺
14. Thorn-Wessem	Verlegging	Planuitwerking		5.285	☺	☺
15. W. Alexanderhaven Roermond	Versterking	Planuitwerking		1.200	☹	☹
16. Lob van Gennep (Ottersum - Mookerplas)	Gebiedsontwikkeling	Planuitwerking	3	15.571	☺	☺
17. POV-DGG	Innovatie	n.v.t.			☺	☺
18. Innovatieprojecten	Innovatie	n.v.t.			☺	☺
19. Maas 2050	Programmering	n.v.t.			☺	☺
20. Roerdelta	Versterking	Verkenning	3	1.712	☺	☺
21. t Bat Venlo	Versterking	Verkenning	3	406	☺	☺
Totale lengte (m):				58.193		

Opmerkingen

¹⁾ Verschoven in fase t.o.v. vorige VGR.

²⁾ Scopewijziging, verwerkt in WL-begroting.

³⁾ Nog geen HWBP-beschikking aangevraagd/afgegeven voor betreffende fase, werkzaamheden al gestart.

⁴⁾ Totale traject Vierwaarden is langer. 6.722 meter betreft enkel de oorspronkelijke lengte van traject Venlo-Velden

☺	OK.
☹	Behoeft extra aandacht.
☹	Niet OK.
	Statusbeoordeling (nog) niet mogelijk.

Figuur 2 - Status afzonderlijke trajecten.

Trajecten die 'aandacht behoeven' of 'niet OK' zijn

Hieronder wordt een korte toelichting geven op de trajecten die een gele of rode status hebben.

- *Well*
De status van Well blijft "Verdient aandacht". De recent bijgestelde concept kostenraming past niet binnen de vigerende BOK-afspraken³. Hierover is binnen de stuurgroep overleg gevoerd en met het ministerie. Wanneer blijkt dat de dekking niet sluiten op de kostenraming, dan leidt dit mogelijk tot scope-aanpassingen die vervolgens eveneens in de stuurgroep moeten worden besloten.
- *Baarlo – Hout Blerick*
In VGR Q2-2022 is al gerapporteerd dat de definitieve vaststelling van het Voorkeursalternatief (en daarmee de afronding van de verkenningsfase) is vertraagd. In Q4-2022 zijn er in een bestuurlijk overleg afspraken gemaakt over de verdere aanpak van het project. RWS heeft positief geadviseerd en de Minister heeft besloten om door te gaan met de systeemmaatregel. De financiële kaders met betrekking tot financiering zijn inmiddels vastgelegd in het Deltaprogramma Maas. Ook vertegenwoordigers van de regio hebben commitment uitgesproken om door te gaan met de systeemmaatregel. Dit brede commitment vraagt om in Q1-2023 snel door te pakken en te komen tot een vaststelling van de BOK. De status van het project is hierdoor verbeterd van "Niet OK" naar "Behoeft extra aandacht".
- *Buggenum*
Dit project heeft een vertraging opgelopen van wege een eerdere discussie met het HWBP-NL over sober en doelmatigheid. De projectplanning is hierop geactualiseerd en de mijlpalen zijn verschoven. Als gevolg hiervan ontstaat een tekort van € 1,2 miljoen euro. Met het HWBP-WL wordt een gesprek gevoerd over de dekking van deze kosten, maar er wordt verwacht dat de kosten voor rekening komen van WL. In Q1-2023 wordt daarom een dotatie uit de centrale programma risicoreservering verwacht.
- *Willem Alexanderhaven*
Het project behoudt de status "Behoeft extra aandacht". Het behandelen van de ingediende zienswijzen op het Ontwerp Projectplan Waterwet is klaar en verwerkt in het Definitieve Projectplan Waterwet dat in december 2022 door GS is goedgekeurd. Vanwege de aard en omvang van de zienswijzen is een Raad van State procedure in de planning opgenomen waardoor het project in zijn geheel vertraagt en het budget onder druk komt te staan.

2.4 Relatie met de P&C-cyclus Waterschap Limburg

Met deze voortgangsrapportage wordt het bestuur geïnformeerd over onder meer potentiële scopewijzigingen (zie 2.2), majeure verschuivingen in projectplanningen (zie 4.1) en wijzigingen in de kostenramingen (zie 5.2) binnen het HWBP-WL programma. Deze wijzigingen worden geformaliseerd via de planning- en control cyclus van WL. Specifiek gebeurt dit via de Kadernota en de Meerjarenbegroting.

³ BOK = Bestuurlijke Overeenkomst tussen betrokken partijen/financiers.

3 Tijd

3.1 Dijkversterkingen en -verleggingen

In deze paragraaf wordt de voortgang van de verschillende trajecten beschreven en worden verschuivingen ten opzichte van de vorige VGR inzichtelijk gemaakt.

Mijlpalen HWBP

In figuur 7 wordt per traject de planning weergegeven op basis van drie mijlpalen:

- Mijlpaal 1: voorkeursalternatief of voorkeursbesluit gereed (VKA/VKB);
- Mijlpaal 2: projectplan Waterwet goedgekeurd (met nog mogelijkheid tot beroep);
- Mijlpaal 3: hoogwaterveilig (traject volledig afgerond).

Deterministische en probabilistische planning (toelichting)

Afhankelijk van de onderlinge samenhang tussen projectactiviteiten én de doorlooptijd van elke activiteit kan per mijlpaal een tijdstip berekend worden. Dit wordt de deterministische planning genoemd. De deterministische planning vormt de basis voor een beschikkingsaanvraag en projecten sturen hier op. Gedurende de looptijd van een traject kunnen de deterministische mijlpalen verschuiven. Bijvoorbeeld omdat bepaalde risico's zich hebben gemanifesteerd. De deterministische mijlpalen worden *niet* gepresenteerd in de VGR.

Echter, elke planning kent onzekerheden. Zo kan de uitvoering van een activiteit binnen een 'normale marge' langer of korter duren (spreiding). Ook kan er vertraging optreden door een ongewenste gebeurtenis (risico). In een probabilistische planning wordt daarom rekening gehouden met uitloop door spreiding en/of risico's. Probabilistische mijlpalen liggen daarmee verder in de tijd dan deterministische mijlpalen. Een probabilistische planning leidt tot een meer realistisch beeld en verwachting en worden daarom *wél* gepresenteerd in de VGR.

Probabilistische mijlpalen worden bij voorkeur berekend door middel van een 'Monte Carlo analyse'. Daarin worden risico's die consequenties kunnen hebben op de doorlooptijd meegenomen. Dit resulteert in een P50-mijlpaal: een mijlpaal die met een waarschijnlijkheid van 50% op tijd wordt behaald. Het berekenen van een P50-mijlpaal vergt een actueel risicodossier. Voor (nog) niet alle projecten zijn P50-mijlpalen berekend. De probabilistische mijlpalen zijn in dat geval bepaald door het opnemen van een standaard 'risico-buffer' bovenop de deterministische planning:

- voor de trajecten die zich nu in de verkenningsfase bevinden:
 - o op de mijlpaal 'vastgesteld Projectplan Waterwet' met een uitloop van mogelijk 6 maanden⁴
 - o op de mijlpaal 'hoogwaterveilig' met een uitloop van mogelijk 12 maanden.
- voor trajecten die zich nu in de planuitwerkingsfase bevinden:
 - o op de mijlpaal 'vastgesteld Projectplan Waterwet' met een uitloop van mogelijk 3 maanden
 - o op de mijlpaal 'hoogwaterveilig' met een uitloop van mogelijk 6 maanden.

Probabilistische mijlpalen op basis van een risicobuffer zijn doorgaans minder betrouwbaar dan de berekende P50-mijlpalen.

⁴ Met invoering Omgevingswet wordt dit Projectplan Omgevingswet.

Actuele planning HWBP-WL

Figuur 3 geeft per traject de drie probabilistische mijlpalen weer. Hierbij wordt een vergelijk gemaakt met de situatie tijdens de vorige voortgangsrapportage. Ook wordt aangegeven of de probabilistische mijlpaal is berekend met een 'Monte Carlo Analyse'(P50) of bepaald met een risicobuffer (RB).

Project	Fase	Mijlpaal 1: VKA/VKB		Mijlpaal 2: PPW goedgekeurd		Mijlpaal 3: Hoogwaterveilig	
		Probabilistisch		Probabilistisch		Probabilistisch	
		VGR Q3-22	VGR Q4-22	VGR Q3-22	VGR Q4-22	VGR Q3-22	VGR Q4-22
1. Nieuw Bergen	Realisatie	gereed	gereed	gereed	gereed	Q1-26 (P50)	Q1-26 (P50)
2. Well	Planuitwerking	gereed	gereed	Q4-23 (RB)	Q2-26 (RB)	Q1-27 (RB)	Q3-29 (RB)
3. Arcen	Planuitwerking	gereed	gereed	Q4-24 (P50)	Q1-25 (RB)	Q3-27 (RB)	Q1-28 (RB)
4. Vierwaarden (waaronder Venlo/Velden)	Verkenning		Q3-26 (RB)		Q2-30 (RB)		Q4-33 (RB)
5. Steyl-Maashoek	Planuitwerking	gereed	gereed	gereed	gereed	Q1-25 (RB)	Q1-25 (P50)
6. Blerick - Groot Boller	Verkenning	Betreft voorverkenning. Planning & mijlpalen worden momenteel onderzocht.					
7. Blerick - Bij de oude Gieterij	Gereed	gereed	gereed	gereed	gereed	gereed	gereed
8. Baarlo - Hout-Blerick	Verkenning	Q1-23 (RB)	Q1-23 (RB)	Q1-26 (RB)	Q1-26 (RB)	Q4-29 (RB)	Q4-29 (RB)
9. Belfeld	Planuitwerking	gereed	gereed	Q2-23 (RB)	Q1-23 (RB)	Q2-25 (RB)	Q1-27 (P50)
10. Kessel	Gereed	gereed	gereed	gereed	gereed	gereed	gereed
11. Beesel	Gereed	gereed	gereed	gereed	gereed	Q4-23 (RB)	gereed
12. Buggenum	Planuitwerking	gereed	gereed	Q4-25 (RB)	Q2-25 (RB)	Q3-27 (RB)	Q1-28 (RB)
13. Heel	Gereed	gereed	gereed	gereed	gereed	Q4-23 (RB)	gereed
14. Thorn-Wessem	Planuitwerking	gereed	gereed	Q4-25 (P50)	Q4-25 (P50)	Q1-28 (P50)	Q1-28 (P50)
15. Willem Alexanderhaven	Planuitwerking	gereed	gereed	Q1-23 (RB)	Q1-23 (RB)	Q2-26 (RB)	Q2-26 (RB)
16. Lob van Gennep	Planuitwerking	gereed	gereed	Q3-24 (RB)	Q3-25 (P50)	Q3-27 (RB)	Q3-29 (P50)
20. Roerdelta	Verkenning	Q3-23 (RB)	Q4-24 (RB)	2025 (RB)	2025 (RB)	nog nader te bepalen.	
21. 't Bat Venlo	Verkenning	Q4-23 (RB)	Q4-24 (RB)	2026 (RB)	2026 (RB)	nog nader te bepalen.	

Methode / status

(P50) = probabilistische mijlpaal berekend d.m.v. Monte Carlo analyse.

(RB) = probabilistische mijlpaal bepaald d.m.v. risicobuffer.

Legenda

	Gewijzigd van mijlpaal t.o.v. vorige VGR
	Gereed in huidige kwartaal
	Foute datum in vorige rapportage

Figuur 3 - Mijlpalenplanning projecten.

Verschoven mijlpalen

Diverse projecten hebben in Q4-2022 een faseovergang doorlopen (of zullen dit doen in de nabije toekomst). Met het vaststellen van de Plannen van Aanpak – behorend bij deze faseovergangen – wordt soms geconstateerd dat eerder afgegeven planning te optimistisch waren. Bij het aanvragen van de nieuw beschikkingen is hier rekening mee gehouden en zijn actuele planningen opgesteld. Het resultaat van deze planningen is opgenomen in figuur 6. Hieronder volgt een korte toelichting per verschoven mijlpaal:

- *Well*
Zowel de mijlpaal “PPW goedgekeurd” als de mijlpaal “Hoogwaterveilig” verschuiven. De verschuiving is echter minder groot dan wordt weergegeven in de tabel. In VGR Q3-2023 zijn per abuis foutieve datums gerapporteerd. Dit hadden moeten zijn: PPW = Q4-25 en Hoogwaterveilig = Q1-30. De afgelopen periode is het team (gecombineerd team Well en Arcen) geconfronteerd met uitdagingen op het gebied van personele capaciteit. Zowel binnen de HWBP-WL organisatie als bij de ingenieursbureaus (IB’s). In overleg met programmanagement zijn de planningen bijgesteld om een meer beheerste aanpak te kunnen realiseren.
- *Arcen*
Zowel de mijlpaal “PPW goedgekeurd” als de mijlpaal “Hoogwaterveilig” zijn beperkt bijgesteld. Zie ook toelichting bij Well.
- *Belfeld*
Voor de Realisatiefase (volgende fase) is een nieuwe planning opgesteld met daarbij een probabilistische doorrekening en bijhorend Plan van Aanpak. Met name meenemen van een extra laagwaterseizoen tijdens de uitvoering heeft voor aanpassing in de planning geleid. Voor de beschikkingsaanvraag is de mijlpaal “Hoogwaterveiligheid” bijgesteld. Hiermee ontstaat een meer realistische en beheerste uitvoering.
- *Beesel*
Het project is eerder gereed dan in Q3-22 voorspeld (mijlpaal “Hoogwaterveilig” is behaald).
- *Buggenum*
De mijlpalen “PPW goedgekeurd” en “Hoogwaterveilig” zijn bijgesteld. Voor de mijlpaal PPW goedgekeurd betreft het een kleine bijstelling op basis hoofdlijnenplanning. De verschuiving van mijlpaal Hoogwaterveilig is op basis van een hoofdlijnenplanning. Hiermee ontstaat na de tijdelijke stop – in verband met onderzoeken grondbelasting - een meer beheerste aanpak.
- *Heel*
Het project is eerder gereed dan in Q3-22 voorspeld (mijlpaal “Hoogwaterveilig” is behaald).
- *Lob van Gennep*
De mijlpalen “PPW goedgekeurd” en “Hoogwaterveilig” zijn bijgesteld. De kosten en planning voor de Planuitwerkingsfase zijn in het kader van de subsidieaanvraag voor de Planuitwerkingsfase in de afgelopen periode gedetailleerder uitgewerkt. De nadere onderbouwing van de aanpak voor de planuitwerking laat zien dat ten opzichte van eerdere inschattingen meer doorlooptijd nodig is om het ontwerp- en participatieproces zorgvuldig en binnen een verantwoord risicoprofiel te doorlopen. Hiermee wordt een meer beheerste en realistische aanpak neergezet. In de beschikkingsaanvraag is deze doorlooptijd verwerkt.

- *Roerdelta en 't Bat Venlo*

De mijlpaal “VKA/VKB” is voor beide trajecten bijgesteld. Ten behoeve van het indienen van de beschikkingsaanvraag is een plan van aanpak opgesteld. Hierdoor ontstaat een meer realistische beheerste aanpak die ook in de beschikkingsaanvraag kan worden vertaald.

3.2 Maas 2050, POV-DGG en Innovatieprojecten

Een inhoudelijke toelichting op de voortgang wordt gegeven in bijlage 1.

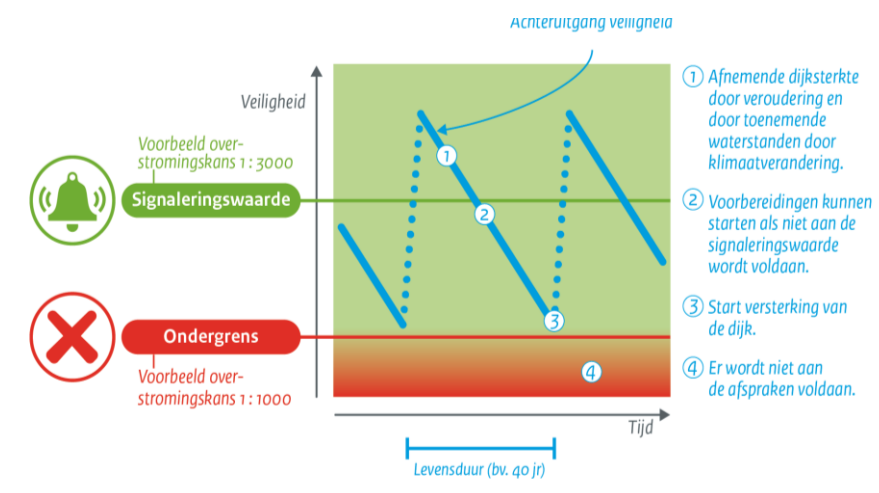
4 Kwaliteit

Deze paragraaf beschrijft de kwalitatieve voortgang van de lopende dijkversterkingen en – verleggingen en programmering van de restopgave (Maas 2050). Ook wordt een doorkijk gegeven in de ontwikkeling van kwaliteitsmanagement binnen het HWBP-WL.

4.1 Dijkversterkingen en -verleggingen

Levenscyclus primaire waterkering

Een dijk moet altijd blijven voldoen aan de wettelijk vastgelegde normen. Door veroudering van de kering en toenemende waterstanden als gevolg van klimaatverandering wordt de dijk slechter. Om te bekijken of de dijk nog voldoet aan de norm wordt elke 12 jaar een beoordeling uitgevoerd. Eind 2022 moesten alle dijken van Waterschap Limburg getoetst zijn in de vigerende beoordelingsronde (LBO1). Hierbij wordt beoordeeld welke dijken voldoen aan de signaleringswaarde (*A-status*) of aan de ondergrens (*B-status*). Na 2050 mag de waterkering niet meer onder de ondergrens komen (*C-status of D-status*). Als een dijktraject onder de signaleringswaarde zakt, kan de voorbereiding van een dijkverbetering worden opgestart. Dit wordt weergegeven in onderstaand figuur.

Figuur 4 – Uitleg levenscyclus primaire waterkering..

Het uitvoeren van de wettelijke beoordeling valt niet onder de scope van het HWBP-WL. De wettelijke beoordeling vormt echter wél belangrijke input voor het verloop van het programma. Met de resultaten van de beoordeling wordt bepaald welke opgaves er voor de toekomst liggen en hoe urgent deze zijn. Daarmee wordt een visie, strategie en adaptieve programmering opgesteld (Maas 2050), waarbij ook wensen en ontwikkelingen uit de omgeving worden meegewogen. Het is daarmee bepalend voor de (toekomstige) scope van het HWBP-WL.

Huidige staat van de keringen Waterschap Limburg

Op basis van de resultaten van de beoordeling en de oplevering van dijken in het HWBP programma is een (actueel) veiligheidsbeeld van de primaire waterkeringen van ons beheersgebied beschikbaar. Onderstaand figuur geeft de huidige stand van de primaire keringen weer (peildatum 31-12-2022).

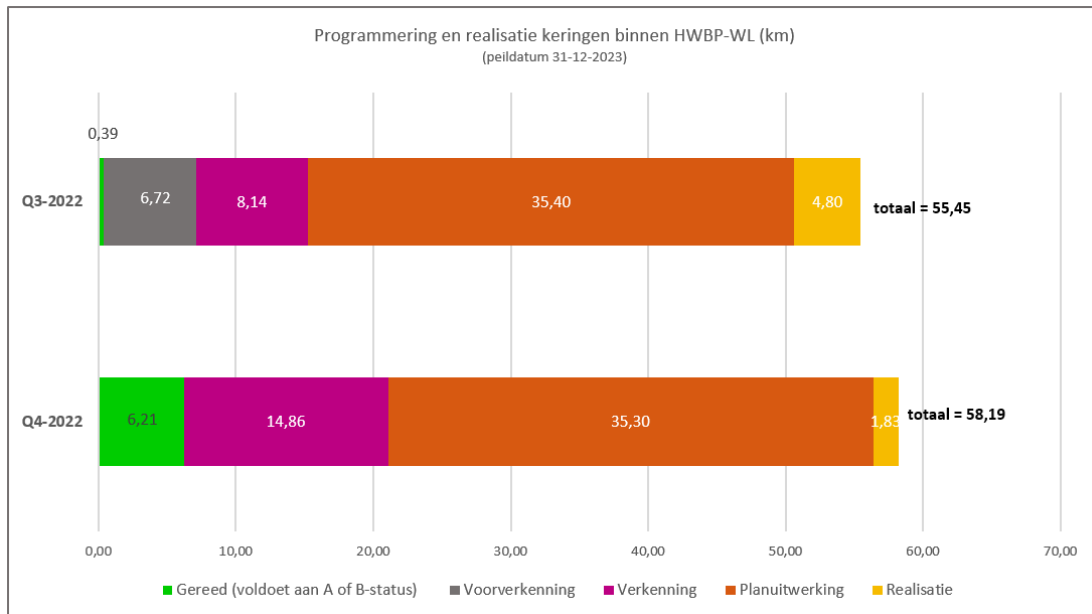
Oordeel dijktraject op basis huidige wettelijke norm (ondergrens)			
Omschrijving	Oordeel	Aantal dijktrajecten	Aantal km
Voldoet aan de norm (ondergrens)	Dijktrajecten voldoen aan de norm (A+, A of B)	20	51
Voldoet niet aan de norm (ondergrens)	Dijktrajecten voldoen niet aan de norm (C of D)	17	100
Voldoet aan de norm ná uitvoering lopende HWBP-programma	Dijktrajecten voldoen niet aan de norm maar gehele dijktraject voldoet aan de norm na verbetering in (lopende) HWBP programma	9	34

Figuur 5 - Status primaire keringen op trajectniveau.

Het beeld wat hierboven is geschetst is op dijktrajectniveau. Hierbij zou ten onrechte het beeld kunnen ontstaan dat in een afgekeurd traject álle kilometers kering binnen een traject niet voldoen aan de norm. Dit hoeft niet zo te zijn want een dijktraject is opgedeeld in meerdere dijkvakken met verschillende oordelen. De toetsoordelen van de verschillende vakken en toetssporen samen bepalen uiteindelijk of het dijktraject aan de norm (ondergrens) voldoet. Hierbij bepalen de vakken met het slechtste oordeel over het algemeen de score van het traject.

Actuele programmering en realisatie HWBP-WL

Figuur 5 laat zien hoeveel kilometer primaire waterkering er binnen de huidige scope van het HWBP-WL (dus exclusief Maas2050) is opgenomen en in welke fase deze projecten zich bevinden. Ook geeft het weer hoeveel kilometer daarvan inmiddels formeel is opgeleverd:

Figuur 6 - Programmering en realisatie HWBP-WL.

De huidige scope van het HWBP-WL (zie 2.1) omvat momenteel 58,19 km aan primaire waterkeringen (incl. al opgeleverde kilometers). Deze kilometers zijn niet 1 op 1 vergelijkbaar met de kilometers zoals gepresenteerd in figuur 4. Dit komt omdat binnen het HWBP-programma ook *delen* van trajecten versterkt worden, in plaats van het hele traject.

In Q4-2022 zijn de projecten Heel en Beesel hoogwaterveilig opgeleverd. De oorspronkelijke trajectlengte van Beesel was 1.185 meter (Q3-2022). Bij oplevering was het traject 2.207 meter. Dit kwam onder meer door aansluiting op hoge grond. In totaal is daarmee 6,21 kilometer hoogwaterveilig). Ook de trajectlengte voor Gennep is toegenomen ten opzichte van Q3-2022 met 1.726 meter. Dit als gevolg van vernieuwde inzichten gedurende de verkenningsfase.

In Q3-2022 heeft één scope-wijziging plaatsgevonden: toevoeging Vierwaarden. Dit heeft in bovenstaand plaatje nog niet geleid tot een toename van het totaal aantal kilometers omdat de totale trajectlengte nog niet bekend is. Volgens de huidige planning (zie 4.1) wordt het laatste traject binnen de huidige scope van het HWBP-WL in Q3-2029 hoogwaterveilig opgeleverd.

4.2 Doorontwikkelingen kwaliteitsmanagement HWBP-WL

In 2019 is er gekozen voor een Programmatische aanpak van de hoogwaterbeschermingsopgave. Een belangrijk onderdeel van deze programmatische aanpak is het opstellen en managen van de programma- en projectprocessen. Deze processen ordenen de activiteiten binnen het programma en de projecten en maken duidelijk wie in de organisatie, wat, wanneer en op welke manier moet doen. Daarnaast bieden processen de mogelijkheid om leerervaringen en kennis vast te leggen. Kortom, processen dragen bij aan uniformiteit en kwaliteit. Om dit naar een volgend niveau te tillen is in het najaar van 2022 gestart met het opzetten van kwaliteitsmanagement binnen het HWBP-WL. Dit heeft als primair doel om nog beter in control te komen door de programma- en projectprocessen te verbeteren, te ordenen en waar nodig (opnieuw) op te stellen. Tevens wordt hierdoor nog duidelijker welke resultaten uit de programma- en projectprocessen voort moeten komen en dat helpt het project- en programmamanagement om nog beter te sturen op:

- de activiteiten van de programma- en projectonderdelen; wie, wat, wanneer en op welke manier moet doen;
- de (uniforme kwaliteits)eisen die worden gesteld aan producten en diensten die voortkomen uit de activiteiten van de programma- en projectonderdelen;
- de onderlinge samenhang van de programma- en projectprocessen;
- de aanhaking van de programmaprocessen op de hoofdprocessen van de lijnorganisatie.

In het najaar van 2022 is in een plan van aanpak uitgewerkt op welke manier kwaliteitsmanagement kan worden opgezet binnen het HWBP-NL. Dit begint met een 0-meting en het uitwerken van een visie en strategie. Dit wordt vervolgens verder uitgewerkt in een implementatieplan dat in het najaar van 2023 wordt opgeleverd.

Daarna kan het kwaliteitsmanagement daadwerkelijk worden geïmplementeerd binnen het programma. Parallel hieraan worden de komende maanden quick wins (korte termijn resultaten) doorgevoerd. Zo is inmiddels een nieuw voortgangsformulier ontwikkeld waarmee het projectmanagement aan het programmanagement kunnen rapporteren over de voortgang van hun project(en).

5 Geld

5.1 Financiële indeling en spelregels

Projectfases en projectstatus

Een dijkversterking of -verlegging doorloopt vier projectfases: ‘voorverkenning’, ‘verkenning’, ‘planuitwerking’ en ‘realisatie’. Deze fasen worden voor de financiële project- en programmabeheersing als aparte projecten benaderd.

Projectfases kennen drie statussen: ‘gereed’, ‘lopend’ of ‘doorkijk aankomend’. Dit wordt schematisch weergegeven in de tabel in figuur 8. Voor project(fases) die zijn ingedeeld onder ‘gereed’ en onder ‘lopende projecten’ is een beschikking afgegeven door het HWBP-NL. Voor project(fases) die zijn ingedeeld onder ‘doorkijk aankomend’ is nog geen beschikking afgegeven. De financiële consequenties zijn voor deze projectfases in de VGR gebaseerd op inschattingen.

In het verleden zijn subsidies voor de dijkversterkingen en -verleggingen ‘geclusterd’ aangevraagd bij het HWBP-NL (12 projecten onder voorverkenning, 10 projecten onder verkenning en 4 projecten onder Planuitwerking). Naar verwachting worden deze geclusterde projecten in 2023 financieel afgerond. Nieuwe beschikkingen worden enkel nog op traject- en projectniveau aangevraagd. Dit maakt de beheersing minder complex.

In de fase lopen

Het kan voorkomen dat voor een traject al werkzaamheden worden uitgevoerd voor een volgende projectfase, terwijl hiervoor nog geen beschikking is afgegeven. Het project loopt dan ‘in de fase’. Door in de fase te lopen ontstaat er beter zicht op de (financiële scope van de) betreffende projectfase voordat een definitieve subsidiebeschikking wordt aangevraagd. Met het Dagelijks Bestuur zijn hierover afspraken gemaakt⁵. Bij ‘in de fase lopen’ mogen kosten gerealiseerd worden tot maximaal 25% van de totale (geprognosticeerde) kosten voor de betreffende projectfase. Dit kan enkel aan het begin van de verkennings- en de planuitwerkingsfase van projecten. In figuur 8 zijn deze projecten aangeduid met een ‘(F)’. Voor ‘t Bat is – afwijkend op bovenstaand spelregelkader – met het Dagelijks Bestuur afgesproken dat tot maximaal 50% van de geprognosticeerde kosten in deze fase uitgaven mogen plaatsvinden.

Voorfinanciering uitgaven vastgoed en grondverwerving HWBP

In de planuitwerkingsfase wordt vaak al gestart met het ‘functievrij’ maken van tracés en gebieden, bijvoorbeeld door het verwerven van gronden en vastgoed. Hierdoor kan de opdrachtnemer/aannemer bij aanvang van de realisatiefase voortvarend van start wat het risico op vertragingen verlaagt. Met het Dagelijks Bestuur zijn afspraken gemaakt over de voorfinanciering van deze kosten⁶. Projecten waarvoor al uitgaven inzake grondverwerving plaatsvinden worden in figuur 7 aangeduid met ‘(G)’.

⁵ Spelregelkader financiering HWBP voor het “in de fase lopen” van projecten, 2021-D28153, 11 mei 2021.

⁶ Financiering vastgoed en grondverwerving HWBP, WLDOC-77825112-30988, 24 mei 2022.

Afgeronde projecten (beschikt)	Lopende projecten (beschikt)	Projecten in de doorkijk (nog <u>niet</u> beschikt)
Voorverkenning		
12 Trajecten	N.v.t.	N.v.t.
Verkenning		
Alexanderhaven C	10 Trajecten	Roerdelta (F)
Steyl	Venlo-Velden	't Bat (F)
Oude gieterij	Onderzoek Vierwaarden	Vierwaarden
	Blerick Groot-Boller	
	Lob van Gennep	
Planuitwerking		
Oude Gieterij	Nieuw Bergen	Well (F)
	Belfeld	Baarlo (F)
	Beesel	Venlo-Velden
	Heel	Blerick Groot-Boller
	Steyl	Lob van Gennep (F)
	Buggenum	Roerdelta
	Kessel	't Bat
	Alexanderhaven C	Vierwaarden
	Arcen	
	Thorn	
Realisatie		
Oude Gieterij	Beesel	Well
	Heel	Belfeld (G)
	Steyl	Arcen (F) (G)
	Nieuw-Bergen	Baarlo
		Buggenum (G)
		Alexanderhaven C
		Thorn
		Venlo-Velden
		Blerick Groot-Boller
		Lob van Gennep
		Roerdelta
		't Bat
		Vierwaarden
Innovatieprojecten		
POV Piping	Innovatie	
	Innovatie Tranche 2	
	POV Dijkversterking Gebiedseigen Grond	
Overig		
Alexanderhaven Roermond A+B	Niet-Subsidiabel	
Meekoppelkansen	Programmateamkosten	

F = Projecten lopen in de fase.

G = Uitgaven inzake grondverwering (voorfinanciering WL).

Toevoeging / fasewijziging t.o.v. vorige VGR

Figuur 7 - Overzicht financiële projectfasen.

5.2 Inkomsten en uitgaven

De Limburgse dijkversterkingsprojecten kennen naast de HWBP-bijdragen en de eigen WL-bijdrage veelal nog andere dekkingsbronnen.

Bijdrages derden en WL

Dit is het bedrag dat binnen de projecten mag worden besteed en wordt gedekt uit:

- Bijdragen HWBP-NL (reguliere subsidie en uitwisselingsbijdragen);
- Bijdragen MIRT, betreft budgetten vanuit ministerie I&W en Regio voor de rivierverruimingsmaatregelen;
- Bijdrage van overige derden, zoals provincie en gemeente;
- Een eigen projectgebonden aandeel van WL (10% voorcalculatie op basis van subsidieraming HWBP-NL);
- Waar nodig nog een extra toegekende bijdrage van WL. Bijvoorbeeld voor niet-subsidiabele kosten⁷. De bijdrage van WL kan ook bestaan uit bijdragen vanuit het watersysteem. Bijvoorbeeld als het gaat om meekoppel-kansen vanuit eigen WL-projecten.

Figuur 8 laat de bijdrages van derden én de bijdrages van WL zien voor de in het programma opgenomen trajecten. Het gaat hierbij om de bijdrages voor de afgeronde projecten, de lopende projecten én de (verwachte) bijdrages voor de projecten in de doorkijk. Samen vormt dit het projectenbudget (peildatum 31 december 2022).

Bijdragen derden	Q3-2022	Q4-2022	Δ Q4-Q3
HWBP landelijk (totaal)	652.805.347	656.886.762	4.081.415
HWBP landelijk regulier		613.717.558	
HWBP niet aangelegde keringen		39.640.139	
HWBP slimme maatregelen		0	
HWBP vermeden kosten dijkversterking		3.529.064	
Derden	6.974.003	66.069.849	59.095.846
MIRT (totaal)	139.329.032	168.059.744	28.730.712
MIRT bijdrage Regio		10.069.247	
MIRT bijdrage Rijk		142.677.253	
Programmatistische aanpak grote wateren (I&W)		15.313.244	+/+
	799.108.382	891.016.354	91.907.973

Eigen aandeel WL	Q3-2022	Q4-2022	Δ Q4-Q3
Project gebonden aandeel WL	71.547.206	69.856.808	-1.690.398
Extra toegezegd aandeel WL	14.362.072	7.430.765	-6.931.306
Beekherstel bijdrage WL		9.866.913	9.866.913
	85.909.278	87.154.487	1.245.209

Figuur 8 - Projectenbudget.

⁷ Niet-subsidiabele kosten zijn kosten die worden gemaakt ten behoeve van ontwikkelingen en projectbeheersings-producten die WL-breed kunnen worden toegepast. Dit zijn normaal gesproken producten die een programma vanuit de lijnorganisatie krijg aangeleverd, maar in het geval van Waterschap Limburg worden deze opgezet door het HWBP-WL zelf. Waar mogelijk werken WL en het HWBP-WL hieromtrent met gesloten beurs tenzij dit rode cijfers oplevert voor het HWBP-WL.

Het totale dekking bestaat uit bijdrages derden en bijdrages WL bij elkaar opgeteld. Figuur 9 geeft de totale dekking weer op peildatum 31 december 2022.

Totale dekking	Q3-2022	Q4-2022	Δ Q4-Q3
Bijdragen derden	799.108.382	891.016.354	91.907.973
Eigen aandeel WL	85.909.278	87.154.487	1.245.209
	885.017.660	978.170.841	93.153.181

Figuur 9 - Totale dekking.

De totale (verwachte) dekking van het programma is ten opzichte van Q3-2022 toegenomen met € 93,1 miljoen. Dit wordt veroorzaakt door actualisatie van de ramingen en een scope-uitbreiding door het traject Vierwaarden.

Prognose einde werk

De prognose einde werk (PEW) bestaat uit het bedrag dat al binnen een project is gerealiseerd en de prognose van toekomstige uitgaven. In de PEW is het optreden van 'voorzien risico's' binnen de projecten meegenomen. Deze risico's zijn gespecificeerd in de beschikkingsaanvraag van een project. In de projectbegrotingen zijn hiervoor vervolgens bedragen gereserveerd. De projecten kunnen hiermee voorzien tegenvallers tot op zekere hoogte zelf opvangen. Figuur 10 laat de totale PEW zien op peildatum 31 december 2022, onderverdeeld in de voornoemde drie categorieën (gereed, lopende projectfasen en aankomende projectfasen)⁸.

Prognose einde werk	Q3-2022	Q4-2022	Δ Q4-Q3
Gereed	17.627.399	17.627.399	0
Lopende projectfasen	133.185.900	191.340.203	58.154.303
Doorkijk aankomende projectfasen	721.059.264	759.174.692	38.115.428
	871.872.563	968.142.295	96.269.732

Figuur 10 - Prognose einde werk.

De PEW is in ten opzichte van Q3-2022 toegenomen met € 96,2 miljoen. Ook dit wordt met name veroorzaakt door actualisatie van ramingen en een toevoeging van het traject Vierwaarden aan de (financiële) scope van het programma.

⁸ Boeking ná 31 december 2022 maar die betrekking hebben op boekjaar 2022 zijn hier in meegenomen.

5.3 Programma risicoreservering

Bij de uitvoering van HWBP-WL projecten is sprake van een tal van risico's. Een aantal van deze risico's is voorzien en wordt meegenomen in de prognose einde werk van de individuele projecten. Er zijn ook risico's die je niet kan voorzien. Hiervoor wordt een risico-opslag (percentage van de totale projectkosten) opgenomen in de ramingen bij de subsidieaanvragen bij het HWBP-NL. Projecten dragen deze risico-opslag na subsidieverlening af aan de programma risicoreservering.

Deze risicoreservering wordt projectoverstijgend beheerd. Hiermee kan het programma tegenvallers binnen projecten opvangen, voordat men zich moet wenden tot de budgetten van WL. De programma risicoreservering bepaalt voor een groot deel de financiële draagkracht, of te wel het weerstandsvermogen, van het programma.

De totale programma risicoreservering is opgebouwd uit:

1. het **harde surplus** afkomstig van de reeds afgeronde projecten en;
2. een **risico-afdracht**⁹ vanuit het budget van de lopende projecten aan het programma, opgebouwd uit:
 - a. het budget voor de 'onvoorziene risico's' (risico-opslag);
 - b. het verschil tussen de zogenaamde "P50 probabilistische planning" en de "deterministische planning" (projectuitloop en daar aan gekoppelde kosten);
 - c. eventuele extra toevoegingen en onttrekkingen gedurende de looptijd van het project.

Op peildatum 31 december 2022 is de hoogte van de programma risicoreservering is als volgt:

Programma risicoreservering	Q3-2022	Q4-2022	Δ Q4-Q3
Harde surplus	1.949.231	1.948.596	-635
Risicoafdracht projecten	7.473.802	9.994.102	2.520.300
	9.423.033	11.942.698	2.519.665

Figuur 11 - Programma risicoreservering.

In Q4-2022 zijn geen projecten afgesloten en is er geen 'hard surplus' overgekomen naar de programma risicoreservering. Wél zijn er projecten geweest waarbij een risicoafdracht heeft plaatsgevonden naar het programma. Dit zijn Thorn, Buggenum en Nieuw-Bergen.

Er wordt uitdrukkelijk opgemerkt dat een (groot) deel van deze risicoreservering waarschijnlijk ingezet moet worden om onvoorziene risico's programma breed op te vangen, onvoorziene tegenvallers in de projecten én om de verdragingskosten op te vangen die zijn verwerkt in de probabilistische projectmijlpalenplanning (zie 4.1)¹⁰.

⁹ Dit betreft de primaire vaststelling in het PMT van de risicoreservering van de huidige beschikkingen.

¹⁰ De prognose einde werk is gebaseerd op het behalen van de deterministische mijlpalen. Daarbij is géén rekening gehouden met vertraging als gevolg van onvoorziene risico's. Meer realistisch is het behalen van de probabilistische planning zoals gepresenteerd in 2.2.1.. Het niet behalen van deterministische mijlpalen brengt vaak verschuivingskosten met zich mee, bijvoorbeeld omdat een projectteam 'langer in de lucht' moet blijven. Deze verschuivingskosten kunnen gedekt worden vanuit de 'programma risicoreservering' en daarmee uit de financiële draagkracht van het programma.

5.4 Financiële draagkracht programma, weerstandsvermogen

Wanneer de programma risicoreservering wordt afgezet tegen de optelsom van de afzonderlijke projectresultaten (budget – PEW) wordt de financiële draagkracht van het programma inzichtelijk. Dit wordt ook wel het ‘weerstandsvermogen’ genoemd. Op peildatum 31 december 2022 ziet dat er als volgt uit:

Financiële draagkracht programma (excl. beheersmaatregelen)	Q3-2022	Q4-2022	Δ Q4-Q3
Risicoreservering	9.423.033	11.942.698	2.519.665
Verwacht resultaat projecten	3.722.063	-1.914.152	-5.636.215
	13.145.096	10.028.546	-3.116.550

Figuur 12 - Financiële draagkracht van het programma (excl. beheersmaatregelen).

Bovenstaande tabel laat een verwacht negatief projectresultaat zien van - € 1,9 miljoen. Dit heeft te maken met het feit dat de PEW programmamateamkosten administratief verwerkt is als zijnde een lopend project waarvoor nog géén dekking middels een beschikking is geregeld. Dit levert administratief een negatief resultaat op van € 11 miljoen. Daar tegenover staat een beheersmaatregel (zie 5.5). Wanneer deze beheersmaatregel geëffectueerd wordt, dan is er een positief resultaat op de lopende projecten van € 9,3 miljoen. De toename van ongeveer € 5 miljoen ten opzichte van Q3-2022 wordt met name verklaard door de aanstaande afronding van de 10 Verkenningen, de aanstaande afronding van de Verkenningfase Lob van Gennep en de financiële afronding van de realisatiefase voor Beesel en Heel.

5.5 Financiële ontwikkelingen en beheersmaatregelen

Financiële beheersmaatregelen – gerealiseerd

In Q3-2022 waren geen beheersmaatregelen.

Financiële doorkijk – prognose

In de PEW van de lopende projecten is ook inschatting meegenomen van de programmamateamkosten voor de jaren 2022 t/m 2026 van in totaal € 11 miljoen. Hiertegenover staat nog geen dekking. Wél zijn er met het HWBP afspraken gemaakt over het jaarlijks aanvragen van een HWBP-subsidie voor het dekken van deze kosten, waarbij de kosten voor 2022 met terugwerkende kracht worden aangevraagd. In totaal gaat het hierbij over een bedrag van € 11 miljoen t/m 2026, dat met grote zekerheid voor 100% wordt toegekend.

Financiële draagkracht programma (incl. beheersmaatregelen)	Q3-2022
Financiële draagkracht programma (excl. beheersmaatregelen)	10.028.546
Beheersmaatregelen (HWBP-beschikking programmamateamkosten 2022 t/m 2026)	11.011.766
	21.040.312

Figuur 13 - Financiële draagkracht van het programma (incl. beheersmaatregelen).

5.6 Investeringskrediet

Naast de jaarlijkse uitgaven en inkomsten is eveneens het totaal beschikbaar gestelde investeringskrediet voor de HWBP-WL projecten van belang. Een investeringskrediet is noodzakelijk om gelegitimeerd uitgaven van investeringsprojecten te mogen doen (waaronder dus de HWBP-WL projecten). Het HWBP-WL heeft een investeringskrediet van € 182 miljoen aangevraagd op programmaniveau, dat gevoteerd is door het Algemeen Bestuur en beschikbaar gesteld (verleend) door het Dagelijks Bestuur. Er is geen wijziging ten opzichte van de vorige VGR.

Met een deel van dit krediet zijn verplichtingen aangegaan en uitgaven gerealiseerd. Het restant, de nog vrije kredietruimte, wordt toereikend geacht om in ieder geval de komende kwartalen gelegitimeerde verplichtingen aan te gaan en uitgaven te kunnen doen. Dit is conform de meerjarenraming in de begroting 2022. Voor de volgende programmapeiling zal in detail de noodzaak tot het aanvragen van aanvullend investeringskrediet worden beoordeeld. De opbouw van het huidige investeringskrediet HWBP-WL ziet er als volgt uit:

Investeringskrediet	Q3-2022	Q4-2022	Δ Q4-Q3
Beschikbaar krediet	182,2 mln	182,2 mln	0 mln
Gerealiseerde uitgaven	118,5 mln	131,3 mln	-/ 12,6 mln
Openstaande verplichtingen	30 mln	43,5 mln	-/ 13,5 mln
Vrije kredietruimte	33,7 mln	7,4 mln	26,3 mln

Figuur 14 - Kredietruimte.

Bovenstaand figuur laat zien dat de vrije krediet ruimte nog beperkt is. Vanuit het HWBP-WL zal aan het AB een nieuwe kredietvoting worden voorgelegd.

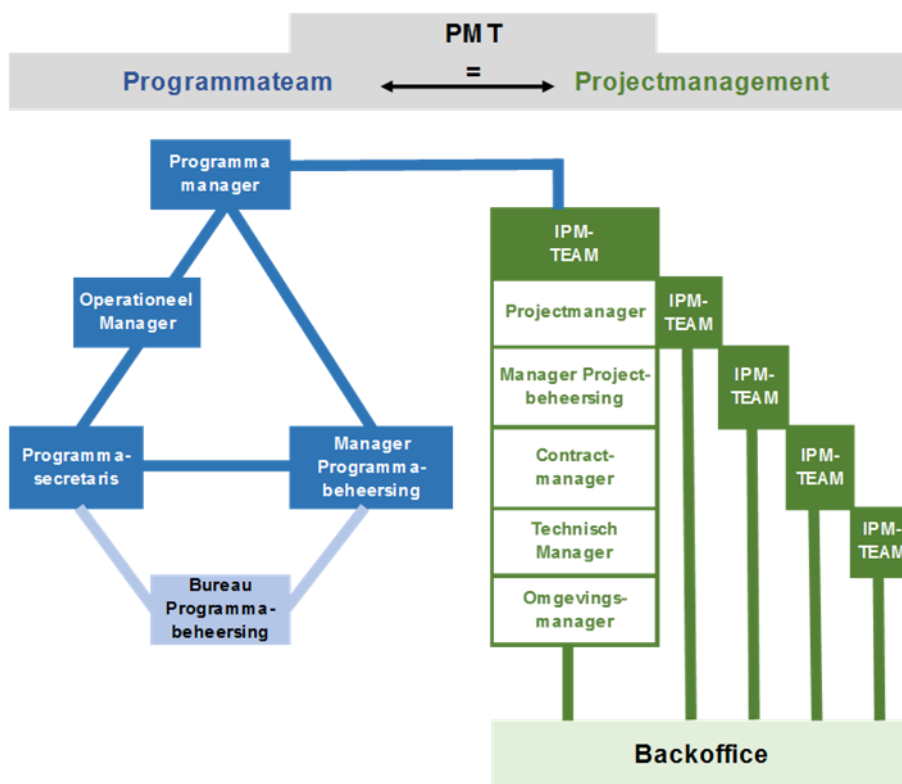
6 Organisatie

6.1 Governance programma

De organisatie van het HWBP-WL bestaat uit de volgende onderdelen:

- Een Programmteam inclusief een Bureau Programmabeheersing;
- Zes IPM-teams die verantwoordelijk zijn voor de projecten (deze teams die zijn ingedeeld op basis van de methodiek 'Integraal Projectmanagement');
- Maas 2050;
- POV Gebiedseigen grond;
- Een back-office met medewerkers die de IPM-teams ondersteunen;
- Het Programmteam en de Projectmanagers samen vormen het Programmamanagement-team (PMT).

Ten opzichte van de vorige VGR is de governancestructuur gewijzigd vanwege de toevoeging van een team voor Vierwaarden.

Figuur 15 - organisatie HWBP-WL.

6.2 Formatie en ontwikkelingen

Veranderplan, transitieplan en aanvullende afspraken

In maart 2020 is door het Dagelijks Bestuur het *Veranderplan HWBP-WL* vastgesteld ¹¹. Daarin is afgesproken dat het aantal WL-medewerkers binnen het HWBP-programma in 2026 tot een percentage van tenminste 40% van de formatie is gegroeid, waarbij 50% van kernfuncties ingevuld wordt door WL-medewerkers. Naast een kostenverlagend effect borgen we hiermee ook kennis voor de langere termijn en zorgt dit voor een lerende organisatie. Naar aanleiding van het tranche 2 beschikkingstraject is bovenstaande doelstelling aangescherpt van 2026 naar eind 2021.

Bij vaststelling van het Veranderplan bestond de HWBP-WL organisatie uit 47 FTE (incl. Lob van Gennep), waarvan 9 FTE vervuld door interne capaciteit (19%). Dit heeft laten zien dat er nog een weg te gaan was voordat het minimum van 40% is bereikt. Voor wat betreft de IPM-rolhouders is het beeld vergelijkbaar. Het *Transitieplan HWBP-WL* ¹² beschrijft vervolgens de routekaart hoe we die opgaaf willen realiseren onder meer door werving van interne medewerkers op specifieke rollen en inhuur via Maandag[®] en ingenieursbureaus.

In overleg tussen de programmamanager en de directeur Waterveiligheid is in 2021 als informeel kader een capaciteitsplafond gesteld aan de totale personele omvang van het HWBP (intern + extern). De omvang is begrenst op 90 tot 95 FTE. In mei 2022 ¹³ zijn door het directieteam WL aanvullende besluiten genomen over de specifieke invulling van bovenstaande opgave. Hierbij is rekening gehouden met de actuele personele behoefte binnen het programma en de onderliggende projecten. Anticiperend op recente scope-uitbreidingen én de overgang naar volgende (meer arbeidsintensieve) projectfasen wordt een voorstel voor de begroting avn 2024 voorbereid om het eerder vastgestelde HWBP-capaciteitsplafond te verhogen naar 115 FTE.

Formatie en ontwikkeling

Onderstaand figuur geeft de capaciteit van het HWBP-programma weer (peildatum 31 oktober 2022). In Q1-2023 wordt een programmabrede capaciteitsinventarisatie uitgevoerd. Aan de hand van deze inventarisatie zal nader bepaald worden 1) welke rollen voor de lange termijn ingevuld kunnen worden door eigen WL-personeel, 2) welke rollen voor de korte termijn ingevuld kunnen worden door middel van inhuur en 3) welke capaciteit ingevuld kan worden via product-inkoop (bijvoorbeeld diensten ingenieursbureaus).

Ontwikkeling formatie HWBP			
Peildatum	FTE totaal ¹⁾	FTE intern	% intern
2020 (transitieplan, vertrekpunt)	47	9	19%
Q3-2022 (inclusief vacatures / uitraag inhuur)	97	32	33%

¹⁾ FTE = 1.410 productieve uren (interne en externe medewerkers)

Figuur 16 - ontwikkeling formatie HWBP-WL (in Q4-2022 is het capaciteitsoverzicht niet geactualiseerd).

¹¹ Veranderplan HWBP Noordelijke Maasvallei, 2020-D32439, 31 maart 2020.

¹² Transitieplan HWBP Governance, Mens, Markt, 2020-D128054, 8 december 2020.

¹³ Nota DT HRM HWBP, Transitieplan HWBP; meer eigen mensen in het programma, Directieteam Waterschap Limburg, 3 mei 2022.

Figuur 16 laat zien dat de formatie van het HWBP-WL afgelopen jaren fors is toegenomen. Dit komt door scope-uitbreidingen én doordat projecten in een volgende en meer arbeidsintensieve fase komen. In 2023 wordt nog een verdere groei van de personele capaciteit voorzien. De personele capaciteit wordt voor 90% gefinancierd door het HWBP-NL (beschikkingsgelden) en voor 10% uit de projectgebonden eigen bijdrage van WL. Momenteel wordt door het programmteam een voorstel richting Algemeen Bestuur voorbereid waarin de doorontwikkeling van de formatie in relatie tot de bovengeschetste nieuwe ontwikkelingen in ogenschouw worden genomen. Dit voorstel wordt verwacht in Q1-2024.

Make or buy?

Om beter te kunnen sturen op kerntaken en formatie WL is vanuit de project- en programmabeheersing gestart met een actuele Work Breakdown Structure (WBS) voor HWBP-WL. Daarin staan de activiteiten/werkpakketten benoemd die vanuit het programma en de projecten nodig zijn om de dijkversterkingen te realiseren. Voor elk werkpakket bepalen we daarin wat we zelf doen (eigen formatie en inhuur) als WL ("make") of dat we het inkopen ("buy") via één van de raamovereenkomsten of externe leveranciers. Met dat actuele overzicht van die WBS – inclusief make or buy – zijn we nog beter in staat om strategisch te sturen op kerntaken en bijbehorende formatie HWBP -WL. Begin 2022 is dit overzicht vastgesteld door het programmteam HWBP WL.

7 Risico's

Het HWBP-WL bestaat uit een verzameling trajecten die gebundeld of individueel als projecten worden uitgevoerd. Elk traject en/of project kent zijn eigen risico's. Projectteams zijn zelf verantwoordelijk voor de signalering, monitoring en beheersing van deze risico's. Dit gebeurt binnen de financiële-, plannings- en kwaliteitskaders van het traject en/of project. De belangrijkste aandachtspunten bij de individuele projecten staan beschreven in 2.3 en in bijlage 1. Er zijn ook risico's die specifiek op programmaniveau gelden. Beheersing van deze risico's vindt plaats binnen het programmateam.

In deze paragraaf wordt een top-5 van de programmarisico's en bijbehorende beheersmaatregelen op peildatum 31 december 2022 weergegeven in willekeurige volgorde. Ook worden de veelvoorkomende projectrisico's weergegeven.

7.1 Top-5 programmarisico's

Arbeidsmarkt

De afgelopen jaren is de omvang van het HWBP-WL programma toegenomen (van 47 naar 97 FTE). Door scope uitbreidingen en faseovergangen zal dit in de nabije toekomst nog verder toenemen (zie 6.2). De huidige personele capaciteit is binnen een aantal projectteams nog steeds te beperkt om alle werkzaamheden binnen planning uit te kunnen voeren. Als gevolg hiervan moeten werkzaamheden binnen én tussen projecten telkens opnieuw geprioriteerd moeten worden. Oorspronkelijke mijlpalen komen hierdoor onder druk en dit vertaalt zich inmiddels ook in het bijstellen van projectplanningen (zie 4.1).

Het werven én vasthouden van kwalitatief goed personeel is in de huidige arbeidsmarkt steeds uitdagender. Er zal nagedacht moeten worden aan welke voorwaarden voldaan moet worden om personeel te boeien en te binden. Denk hierbij óók aan passende salariëring die in lijn is met andere waterschappen en partnerorganisaties. Naast de directe in te zetten capaciteiten, zien we dezelfde uitdagingen bij de Ingenieurs Bureaus (IB's) die wij nodig hebben om werkzaamheden voor ons uit te voeren.

Beheersmaatregelen (Arbeidsmarkt)	Status Q4-2022
Intensiveren/continueren wervingsaanpak en -activiteiten in samenwerking met HRM Waterschap.	Met de uitgevoerde capaciteitsinventarisatie en de kaders uit het Transitieplan 2020, wordt een workshop met het PMT en alle PM's gepland om uitgangspunten te bepalen hoe we voor alle projecten op tijd de juiste hoeveelheid van de juiste kwaliteit aan medewerkers kunnen gaan voorzien.
In relatie tot de aanstaande scope uitbreidingen van het programma en de huidige projecten die in een andere fase gaan lopen, zal worden vastgesteld of de 40/60 regel nog valide is en het programma in staat stelt de opdracht uit te voeren.	Aan het DT is een memo voorgelegd om de afspraken omtrent de 40/60 regel te versoepeld, waardoor het programma meer ruimte krijgt om externe capaciteit in te zetten. Met deze afspraak wordt dit deel van het risico beter beheersbaar, al blijft het ook hier een uitdaging voldoende externe medewerkers met de gewenste kennis en ervaring aan te trekken. Ook betekent dit een verhoging van de niet subsidiabele kosten voor WL.

Beheersmaatregelen (Arbeidsmarkt)	Status Q4-2022
Het inzichtelijk maken van de effecten van capaciteitstekorten op de individuele projectplanningen, en daarmee op de voorspelbaarheid en betrouwbaarheid van de programmaplanning en -programmering.	Wordt in Q1 en Q2 2023 ingevuld.
De programmaplanning een meer strategisch karakter geven, waarmee duidelijk (-er) wordt welke (project-) mijlpalen er onder druk komen te staan, en waarmee beschikbare resources effectiever kunnen worden ingezet.	Wordt in Q1-2023 en Q2-2023 ingevuld.
In gesprek gaan met WL over de randvoorwaarden die nodig zijn om interne én externe collega's te werven, boeien en binden aan het HWBP-WL programma.	Wordt in Q1-2023 en Q2-2023 ingevuld.
Schaarste op de markt van IB's zo efficiënt mogelijk inzetten	1. Is een doorlopend aandachtspunt, en voor komende periode éxtra aandacht. 2. Vanuit de projecten voor IB's zo voorspelbaar mogelijk zijn in de zin van planningen en mijlpalen. 3. Communicatie met IB's kort houden, en relaties met IB's goed beheren.

Prijsstijgingen

Er is forse schaarste op personeel, materiaal (zoals hout, staal, beton, bitumen steenbekleding), brandstof en energie. Door de aanhoudende oorlog in Oekraïne neemt deze schaarste en inflatie alleen nog maar verder toe. Dit heeft prijsstijgingen tot gevolg. De prijsstijging leidt – bij aanvraag van beschikkingen - tot een hogere SSK-ramingen en daarmee ook tot een stijging van het projectgebonden aandeel van WL in absolute zin.

De HWBP-subsidieregeling is gebaseerd op het principe van "voorcalculatie". WL is risicodragers wanneer de gerealiseerde kosten achteraf hoger uitvallen dan begroot. De recente prijsontwikkelingen staan op gespannen voet met het principe van voorcalculatie, de kosten zijn namelijk vooraf niet meer goed in te schatten. Daar komt bij dan de Index Bruto Overheidsinvesteringen (IBOI) die door het HWBP-NL en het ministerie van I&W wordt toegepast op verleende subsidies niet meer voldoende is om de daadwerkelijke prijsstijgingen te compenseren. WL kan hierdoor geconfronteerd worden met hogere uitgaven dan oorspronkelijk geraamd. Dit risico speelt met name voor projecten in de Realisatiefase.

Beheersmaatregelen (Prijsstijgingen)	Status Q4-2022
HWBP-WL wijst in beschikkingsaanvragen op de prijsstijgingen. Ook zal dit risico in landelijke HWBP-overleggen onder de aandacht gebracht blijven worden. Uitgangspunt is dat een waterschap dit risico niet kán (en wil) dragen in relatie tot haar wettelijke taak.	Voor lopende projecten Nieuw Bergen en Belfeld kan een aanspraak gedaan worden op de "Hardheidsclausule". In het Bestuurlijk en Ambtelijk Overleg (BAO) van het HWBP is dit besproken en zijn op basis van hier van nieuwe indexeringen aangebracht. Deze worden in Q1-2023 door het HWBP gepubliceerd. Ook wordt in samenspraak met een aantal andere waterschappen hier nog extra aandacht voor gevraagd.
Voor alle nieuwe projecten in alle ramingen aanwijsbaar rekening houden met prijsstijgingen.	Wordt vanaf nu conform ingevuld.

Met het nemen van deze maatregelen is te overwegen dit programmerisico als “beheerst” te beschouwen en af te voeren uit de volgende VGR-rapportage.

Invoering omgevingswet

De datum van invoering van de Omgevingswet is op het moment van schrijven van deze rapportage, vastgesteld op 1 januari 2024. Het risico bestaat uit de verwachting dat wij, maar ook derde partijen waar wij mee samenwerken op en vanaf dat moment zullen moeten wennen aan de nieuwe werkwijze, waardoor wellicht vertragingen gaan ontstaan.

Beheersmaatregelen (Omgevingswet)	Status Q4-2022
Per project is geanalyseerd wat effecten van de invoering van de Omgevingswet zijn op huidige planprocedures in relatie tot de scope van het programma.	Voor alle projecten is inzichtelijk wat de opties zijn en zijn parallelle sporen ontwikkeld.
Met die derde partijen duidelijke afspraken maken over de aan te houden termijnen waarbinnen reacties en/of beslissingen dienen plaats te vinden.	In alle projecten nader in te richten.

Met het nemen van deze maatregelen is te overwegen dit programmerisico als “beheerst” te beschouwen en af te voeren uit de volgende VGR-rapportage.

Samenwerking met HWBP-NL

De afgelopen maanden hebben een aantal aspecten van de samenwerking met het HWBP-NL en de afstemming via de Begeleidingsteams (BGT's) aanleiding gegeven tot het stellen van vragen en het benoemen van (project-)risico's. Het gaat hierbij met name over de manier waarop BGT's hun rol en taak invullen, en de aanwijzingen die zij geven aan de projecten. Die worden opgevat als “instructies”, die de projecten nopen tot aanvullende acties, die weer oorzaak zijn voor vertragingen in het proces en de doorlooptijden.

Onderdeel van die discussies zijn ook de (aanhoudende) onduidelijkheden over wat onder “sober en doelmatig” moet worden verstaan, en in welke mate door BGT gehanteerde “standaarden” voor projecten in Limburg gerechtvaardigd zijn. Immers: waar in de rest van Nederland dat soort standaarden gemeengoed zijn, vormt alleen al het onderwerp “verhogen van waterveiligheid” in Limburg tot hele locatie- en gebied specifieke uitdagingen en oplossingen, waar geen bestaande standaarden voor beschikbaar zijn. De oplossingen en systeemmaatregelen die de projecten voorleggen, worden samengesteld op basis van wat experts aangeven, en onderbouwen. Het is dan bij herhaling wrang en onverteerbaar dat die oplossingen op basis van die standaarden door BGT's terug naar de tekentafel worden verwezen.

Wanneer BGT's van het HWBP-NL ons voorhouden beslissings- en goedkeuringsbevoegdheid te hebben ten aanzien van wat wij hen voorleggen, dan worden onze projecten beperkt in de planvorming en mogelijkheden binnen die locatie- en gebied specifieke omstandigheden, waardoor onze projecten voorgestelde oplossingen niet kunnen implementeren en niet aan de verwachtingen kunnen gaan voldoen.

Beheersmaatregelen (Samenwerking met HWBP-NL)	Status Q4-2022
De Programmamanager van HWBP-WL zal deze situatie met de Programmadirectie van HWBP-NL bespreken, en aandringen de root-cause onderdeel te maken van een hernieuwde samenwerking.	Er vinden op bestuurlijk en directieniveau doorlopend gesprekken plaats om de samenwerking tussen HWBP NL en HWBP WL te verbeteren en tot een constructieve samenwerking te komen. Daarnaast organiseert het landelijk HWBP sessies ter verbetering van de begeleidingsaanpak waaraan door WL actief wordt deelgenomen.
In de 2e Helft van 2022 is door AT Osborne een analyse opgesteld met als doel om het referentiekader HWBP WL aan te vullen met Limburgse projectkarakteristieken.	De resultaten van deze analyse dienen aantoonbaar te worden verwerkt in de samenwerking met BGT's.
Er is door HWBP-NL opdracht gegeven om door een externe partij (Horvart) onderzoek te doen en advies te geven over de doelstellingen en werking van BGT's.	In afwachting van de oplevering van dit nieuwe onderzoek nog geen nieuws.

Stikstofdeposities en het wegvallen van bouwvrijstellingen (NIEUW)

Er bestaat onduidelijkheid of bepaalde werken vergunning plichtig zijn. Voor HWBP-WL projecten kan dit betekenen dat er alsnog Aerius berekeningen uitgevoerd moeten worden, en in planning opgenomen moeten worden, waardoor op dit moment niet in te schatten vertragingen kunnen gaan optreden.

Beheersmaatregelen (Stikstof depositie)	Status Q4-2022
Tijdig opstarten gesprekken met bevoegd gezagen en vergunningverleners, en ruimte in tijd en beschikbaarheid regelen om benodigde berekeningen te kunnen uitvoeren.	Wordt in Q1-2023 en Q2-2023 ingevuld.
Control scenario's opstarten voor compensatie.	Wordt in Q1-2023 en Q2-2023 ingevuld.
In overleg met HWBP en Ministerie stikstofrechten inkopen om onze projecten uit te kunnen voeren.	Wordt in Q1-2023 en Q2-2023 ingevuld.

7.2 Projectrisico's

In 2022 is een start gemaakt met het verbeteren en uniformeren van de risicobeheersing binnen het programma en de projecten. Dit heeft onder meer geresulteerd in een uniforme format Risicoregister. De informatie over risico's en hun beheersing wordt hierin uniform vastgelegd. Hierdoor ontstaat programma-breed inzicht en kan op een uniforme wijze worden gerapporteerd en een analyse gemaakt. De huidige risicoregisters laten zien dat de projectrisico's in de verschillende projecten nog erg uiteenlopend en uniek zijn/liken. Toch is er een aantal overeenkomstige risico's te identificeren:

- Capaciteitsrisico's bij onszelf, ingenieursbureaus en opdrachtnemers in alle fasen.
Beheersmaatregel: actualisatie capaciteitsoverzicht, overleg met directie over "voorwaarden" om mensen te binden en boeien, overleg met IB's over extra inzet van personeel.
- Vertragingen door uitloop van procedures (grondverwerving, vergunningen, RvS-procedures), in de planuitwerkingsfase.
Beheersmaatregel: nieuwe inzichten verwerken in stabiele planningen met realistische mijlpalen.
- Bodenvondsten (archeologie, verontreinigde of niet geschikte grond, explosieven) in de realisatiefase.
Beheersmaatregelen: 1) uitvoeren van regulier en waar nodig additioneel bodemonderzoek; 2) gebruik maken van de "Hardheidsclausule" uit de landelijke HWBP-regeling, die een financiële dekking biedt wanneer de kosten voor die vondsten onacceptabel hoog worden geacht.

8 Communicatie

In Q4-2022 heeft het communicatieteam volop gewerkt aan de uitwerking van het concept 'Wij maken de dijk' waarbij we het brede publiek betrekken bij programma en projectmijlpalen. Naast de mijlpalen communicatie voor de projecten, dragen we onze programma boodschappen uit via onze eigen communicatiekanalen. We laten zien wat we doen met verhalen. In oktober zijn de nieuwe wethouders op vlieghoogte gebracht over het programma tijdens een Masterclass. Dit deden we met een veldbezoek, presentaties, verdiepende gesprekken en een inspiratiemagazine. We sloten het jaar af met de feestelijke oplevering van projecten Heel en Beesel: een boottocht voor bewoners en een fotoboek.

We zijn gestart met de voorbereiding voor de communicatie lijnen/strategie en organisatie voor de nieuwe opgaven (Vierwaarden, Roerdelta, Venlo 't Bat en Zuidelijke Maasoever - Maastricht). We groeien en werken aan interne verbinding. Dit onder meer met behulp van de stand-ups, interne nieuwsbrieven, lunchlezingen, de HWBP-WL pagina op EEF en een nieuw smoelenboek.

8.1 Terugblik: wat is er gedaan in Q4-2022

Nieuw Bergen

- Aannemer is gegund
<https://www.waterschaplimburg.nl/actueel/nieuws/@7399/nieuw-bergen-binnen-drie-jaar/>

Well

- December: start voorbereidingen ter inzage legging NRD, Verkenningenrapport en participatieplan.

Arcen

- September/oktober: Inloopdagen over de ontwerptekeningen Arcen Midden.
- Oktober: informatiemiddag/avond bewoners Oude Raadhuis locatie.
- Ontwerpsessies Schanstorenplein/Schans, watermolen/vispassage, dijkenterras Proeverij, Alt Arce en La Tour Meuse.
- November: Bekendmaking inschrijvers aanbesteding.

Vierwaarden

- Persbericht namens partners n.a.v. startbeslissing/MIRT-procedure.
- Communicatieaanpak en -activiteitenkalender ism projectteam en partners.
- Opzet projectpagina Vierwaarden + tijdlijn op WL-site.

Steyl

- Afstemming afzenderschap en ontwerp combinatielogo conform kader Bouwcommunicatie;
- Berichtgeving over proces Raad van State, op nieuwsoverzicht projectpagina en in nieuwsbrief Dijkversterkingen.

Baarlo – Hout-Blerick

- Voorbereiden van bestuurlijke overleggen -> inhoudelijke overeenstemming in het eerste kwartaal van 2023 ten behoeve van de bestuurlijke overeenkomst.

Belfeld

- Start uitwerking en opmaak digitale projectkaart.
- Tegenlezen Nota van Antwoord vanuit communicatieve blik.
- Berichtgeving over vaststelling Projectplan Waterwet door dagelijks bestuur, beantwoording zienswijzen in de Nota van Antwoord en planning/proces, op nieuwsoverzicht projectpagina en in nieuwsbrief Dijkversterkingen.

Beesel & Heel

- In oktober is het hoogwaterveilig moment bereikt – persmoment met bestuurders.
- 16 december Overdracht & Oplevering - intern en met de omgeving gevierd (boottocht en fotoboek).

Buggenum

- Aanbesteding loopt. Tot 9 december konden geïnteresseerde marktpartijen zich aanmelden.

Thorn – Wessem

- In het najaar van 2022 communicatie over onderzoeken als voorbereiding op de verdere uitwerking van de dijkversterking Thorn – Wessem en de herinrichting van de Thornerbeek.

Willem Alexander Haven Roermond

- Update projectpagina en tijdlijn.
- Berichtgeving over Guido Toirkens als omgevingsmanager.
- Relatiemanagement communicatieprofessionals belangrijkste stakeholders.

Lob van Gennep

- Organisatie en communicatie rondom veldbezoek samenwerkende overheden.
- Dronevideo projectgebied en voorbereiding dronevideo's per deelgebied.
- Verhaal 'Wij maken de dijk' over ruimtelijke inpassing.
- Berichtgeving bijeenkomsten: inloopbijeenkomst Middelaar, veldbezoek college Gennep, werkatelier dijktraject Mook-Middelaar.
- Berichtgeving onderzoeken: varianten dijktracé Zelder, verkeersstromen Kleefseweg, inmeten objecten.

POVDGG

- December: nieuwsbrief POVDGG.
- Filmpje over Kantelgoot (i.s.m. RDM / HvA) afgerond.
- Verhaal 'Wij maken de dijk' over innovatie.

Venlo 't Bat

- Nog geen externe communicatieacties, samenwerking communicatie gemeente Venlo.

8.2 Vooruitblik: wat gaan we doen in Q1-2023

Naast de mijlpalen- en omgevingscommunicatie (informatiesessies) voor de projecten en programma, rollen we onze boodschappen de komende periode verder uit via onze eigen communicatiekanalen richting brede omgeving en partners. We starten weer met een serie Tour de dijk, op de fiets. We werken verder aan de communicatie lijnen/strategie en organisatie voor de nieuwe projecten.

Bijlage 1 Status lopende dijkversterkingen en -verleggingen

In deze bijlage is per dijktraject een actuele omschrijving van het project opgenomen. Daarbij is aangegeven welke mijlpalen er bereikt zijn in het betreffende kwartaal en welke activiteiten er op de planning staan voor het volgende kwartaal. Met een kleur is aangegeven wat de actuele status van het traject is (zie ook § 2.3 van het hoofdrapport).

Legenda

	OK
	Behoeft extra aandacht
	Niet OK
	Statusbeoordeling (nog) niet mogelijk.

NIEUW BERGEN | realisatiefase

Toelichting status

De status van dit project blijft groen en wijzigt daarmee niet ten opzichte van de vorige voortgangsrapportage. Het geheel bevindt zich in de realisatiefase en verloopt voorspoedig. Er zijn momenteel geen zaken omtrent geld en tijd die de status onder druk zetten.

Wat is er gedaan in Q4-2022

- Op 22 november is de realisatieovereenkomst gesloten en definitief gegund aan Dijkzone Alliantie Nieuw Bergen (Ploegam & Dura Vermeer).
- Op 13 december heeft de PSU plaatsgevonden met Dijkzone Alliantie Nieuw Bergen.
- Het BGT is bijgepraat over de gunning en de herijking is ingediend in december.
- Archeologisch (waarderend) onderzoek vuursteenvindplaatsen uitgevoerd.
- De formele biedingsbrieven zijn verstuurd naar twee partijen.
- De voorbereiding van de zitting van de Raad van State.
- De samenwerkingsovereenkomst met de gemeente Bergen is opgesteld en afgestemd, inclusief de meekoppelkansen.
- De gestuurde boringen zijn uitgevoerd t.b.v. K&L (Daem van Kekenstraat/ Kerkstraat + N271)

Wat gaan we doen in Q1-2023

- De zittingsdatum bij de Raad van State is op 11 januari 2023 en de uitspraak is naar verwachting in april.
- De formele biedingsbrieven worden verstuurd naar de laatste partijen.
- Vervolg aanpak bepalen en bespreken met Bevoegd Gezag nadat we het rapport ontvangen van het archeologisch onderzoek m.b.t. de vuursteenvindplaatsen.
- De Basis Op Orde fase doorlopen met de aannemer, het doel is kennis delen en verificatie van de eisen.
- Toetsen van de documenten van de aannemer o.a. PMP en andere documenten die voor de start van het project relevant zijn.
- Inkopen van producten naast het realisatiecontract (veiligheidsadvies, advies IB diensten, SCB toetsen, etc.).
- Ketenpark in Nieuw Bergen wordt geplaatst en ingericht.
- Boringen zullen plaatsvinden t.b.v. het afronden van het ontwerp.
- Stikstof opnieuw berekenen op basis van de nieuwe aerius calculator en over de uitkomst in gesprek gaan met Bevoegd Gezag Provincie Limburg.
- Het interne contractbeheersplan wordt afgerond en worden vastgesteld.
- De samenwerkingsovereenkomst met de gemeente Bergen sluiten.
- Het voorschot 2023 van de subsidie aanvragen bij het HWBP.
- In overleg met de steenfabriek om te komen tot een vergunbare situatie m.b.t. lozing oppervlakte water.
- Uitzetwerkzaamheden van het nieuwe dijk- en K&L tracé met als doel de bewoners te informeren.
- Met BGT in gesprek over de afrekening van het werkpakket archeologie.

WELL | planuitwerkingsfase

Toelichting status

De status van Well is ongewijzigd op "verdient aandacht" ten opzichte van de vorige voortgangsrapportage. De recent bijgestelde concept kostenraming past niet binnen de vigerende BOK-afspraken. Hierover is binnen de stuurgroep overleg gevoerd en met het ministerie. Wanneer blijkt dat de dekking niet zal volgen op de kostenraming, dan leidt dit mogelijk tot scope-aanpassingen. Daarnaast is er sprake van een te lage capaciteit op omgevingsmanagement zorgt voor extra druk op alle IPM-rollen in een periode waarin er, in aanloop naar de subsidieaanvraag, veel producten opgeleverd moeten worden en vertraagd ook het proces van ophalen van klanteisen in de omgeving. De Gatereview vanuit het ministerie IenW is in december uitgevoerd en met een positief advies afgesloten. Het dossier voor de subsidieaanvraag bij het HWBP is ter review aangeleverd bij HWBP-NL. De BOK is ter ondertekening voorgelegd aan alle samenwerkingspartners. Het nemen van een Voorkeursbeslissing (MIRT) wordt verwacht in Q1-2023 en het verkrijgen van een subsidiebeschikking (HWBP-NL) wordt verwacht in Q2-2023.

Wat is er gedaan in Q4-2022

- Dossier subsidieaanvraag planuitwerking t.b.v. review ingediend bij BgT.
- Gatereview met een positief advies afgerond.
- Start opstellen uitvraag IB.
- Opstart diverse conditionerende onderzoeken en adviesfuncties.
- Verkenningenrapport en NRD zijn definitief gemaakt.
- Afronden BOK.

Wat gaan we doen in Q1-2023

- Review resultaten BgT op dossier subsidieaanvraag planuitwerking bespreken en verwerken en een nieuw dossier indienen.
- Aanbesteden en Gunnen van de werkzaamheden aan een IB.
- Teken BOK.
- Vaststellen VKA, verkenningrapport en NRD.
- Nemen voorkeursbeslissing door Minister.
- Start grondonderzoeken.
- Ruimtelijk kwaliteitskader deel I opstellen.

Arcen | planuitwerkingsfase

Toelichting status

De status van Arcen is niet gewijzigd. Het tijdig opleveren en kwaliteit van de producten van het IB blijft een groot aandachtspunt en heeft grote invloed op de lopende aanbesteding en de planning. De planning is inmiddels bijgesteld en er zijn meer realistische mijlpalen benoemd. Ook wordt ingezet op werving en binding van personeel. Indien tijdig opgeleverd gaat het project onder de (oude) Projectplan Waterwet het planprocedurespoor in. Daarnaast loopt er een discussie met het BGT-HWBP over de aantoonbaarheid van een "sober en doelmatige" oplossing aangaande Arcen-Midden ("zelfsluitend" versus "glas"). Voor de deelnemers aan de aanbesteding is een startbijeenkomst georganiseerd en is gestart met de trechteringsfase om uiteindelijk met 3 gegadigden de dialoofase in te kunnen. Tevens is er gestart met archeologisch onderzoek waarvan de resultaten in Q1-2023 worden verwacht.

Wat is er gedaan in Q4-2022

- Gewerkt richting afronding van de ontwerpen.
- Start van de aanbesteding met startbijeenkomst, en start trechtering.
- Omgeving heeft verschillende ontwerpen teruggekoppeld (KES) aan stakeholders en laten checken. Met WSP/ Kragten verschillende ontwerp sessies gehad. Conditionering: aanvullende milieutechnische boringen geplaatst - afronding volgt in Q1, geboord t.b.v. archeologisch onderzoek, rapportage volgt in Q1-2023.

Wat gaan we doen in Q1-2023

- Start van de dialoofase.
- Start planproducten - nieuwe manager WSP .
- Terugkoppelen KES.
- Afronden ontwerp.
- Vaststellen memo sectie 8.
- Aanvullende flora en fauna onderzoeken en archeologie.
- Afronden milieutechnisch onderzoek met Geonius.

VIERWAARDEN (waaronder Venlo-Velden) | verkenningsfase

Toelichting status

De status van dit project is groen. Het project bevindt zich aan het begin van de verkenningsfase. Het project omvat ruimtelijke ontwikkeling en versterking van de gebiedskwaliteiten in de uiterwaarden in Venlo-Velden, Lottum, Grubbenvorst en Hertogbroek (Arcen) in samenhang met verbetering van de waterveiligheid in de vorm van dijkversterking en rivierverruiming. In de verkenningsfase wordt het gehele projectgebied onderzocht omdat er sprake is van onlosmakelijk verbonden opgaven. Bij de start van de verkenning wordt voor het zicht op dekking van de maatregelen die volgen uit de voorverkenning rekening gehouden met ingrepen op beide oevers van de Maas. In ieder geval Venlo-Velden plus een van de uiterwaarden en dijken bij Horst aan de Maas. Aan het eind van de verkenning wordt, op grond van de resultaten en inzichten uit de verkenning, door partijen afgewogen of het blijft bij Venlo-Velden en Horst aan de Maas.

Of dat een of twee van de andere uiterwaarden ook aangepakt gaan worden en zo ja, of deze direct doorgaan naar planuitwerking dan wel verderop in de tijd worden geprogrammeerd.

Wat is er gedaan in Q4-2022

- Opzetten bedrijfsvoering.
- Startbeslissing integrale verkenning.
- Reservering 15 miljoen euro 3de tranche PAGW.
- Opstellen diverse documenten (Kennisgeving Staatscourant, participatieplan, beoordelingskader, Plan van Aanpak stuurgroep).
- Collectieve kennismaking leden Ambtelijke Projectgroep.

Wat gaan we doen in Q1-2023

- Opzetten bedrijfsvoering.
- Opstellen en vaststellen Kennisgeving Staatscourant.
- Opstellen en vaststellen participatieplan.
- Opstellen en vaststellen beoordelingskader.
- Opstellen en vaststellen Plan van Aanpak stuurgroep.
- Afstemming betrokken partners (voor)financiering verkenningsfase.
- Opstarten traject bestuursovereenkomst.
- Afstemming begeleidingsteam beschikking HWBP / brede opzet beschikking (Joyce Vreede).

STEYL | planuitwerkingsfase

Toelichting status

De status van dit project blijft groen en wijzigt daarmee niet ten opzichte van de vorige voortgangsrapportage. Het project verloopt volgens planning en binnen budget. Het project bevindt zich in de planuitwerkingsfase. In de planuitwerking wordt o.a. het ruimtebeslag voor de zelfsluitende kering vastgelegd. Om zeker te zijn dat het ruimtebeslag voldoende is voor de verschillende types zelfsluitende keringen is er voor gekozen om de aanbesteding tegelijk met het opstellen van het ontwerp projectplan te doorlopen. Daardoor lopen de planuitwerkingsfase en de realisatiefase nu enige tijd tegelijk. Voor de financiering van de realisatie is de beschikking van het landelijk HWBP ontvangen.

Wat is er gedaan in Q4-2022

- Het Plan van Aanpak voor de subsidieaanvraag van de realisatiefase is ingediend voor de toets en de beschikking voor de realisatiefase is ontvangen.
- De opdrachtnemer heeft nog enkele conditionerende onderzoeken uit ter voorbereiding op de realisatie uitgevoerd.
- De voorbereidingen voor de zitting bij de Raad van State zijn afgerond middels het opstellen van juridisch onderbouwde verweerschriften.
- Minnelijke grondverwerving heeft plaatsgevonden.

Wat gaan we doen in Q1-2023

- De opdrachtverstrekking voor fase 2 met hierin de realisatie van de zelfsluitende kering vindt plaats. Hierna gaat het project over naar de realisatiefase.
- De opdrachtnemer voert nog enkele conditionerende onderzoeken uit ter voorbereiding op de realisatie.
- De Raad van State zitting vindt plaats op 23 januari.
- De Mock up wordt afgerond.
- Op 16 maart is er een inloopavond waarin de Opdrachtnemer de komende werkzaamheden toelicht.
- Start voorbereidende werkzaamheden.
- Minnelijke grondverwerving wordt afgerond zodat de gronden beschikbaar zijn voor uitvoering van de werkzaamheden.

BLERICK – GROOT BOLLER | verkenningfase

Toelichting status

In Blerick – Groot Boller moet een kering worden gerealiseerd. Aansluiting van de kering met de hoge grond is een uitdaging door het tussengelegen haventerrein. Het project bevindt zich in de verkenningfase. In Q2-2023 is in het kader van de (her)opstart van de verkenningfase is een Plan van Aanpak opgesteld om inzichten te verkrijgen ten aanzien van inhoudelijke opgave, geld, tijd, risico's, etc. Ook is inzicht verkregen in de benodigde capaciteit om het project door te starten.

De HWBP-verkenningfase voor dit dijktraject liep vanaf 2017 mee in de gecombineerde MIRT-Verkenning Meer Maas Meer Venlo (MMMV). In Q1-2019 is de beëindigingsovereenkomst MMMV door de minister en regiopartijen ondertekend. De verkenning voor dijktraject Blerick Groot-Boller wordt door het waterschap hervat, in nauwe samenwerking met gemeente Venlo, die inmiddels de havenvisie formeel heeft vastgesteld. In verband met de keuze om traject Venlo-Velden op te pakken onder Vierwaarden én het besluit om Blerick - Groot Boller apart op te pakken, moet er een plek binnen het HWBP-programma geregeld worden waarbinnen dit traject wordt opgepakt. In verband met prioriteitsstelling is dit naar achteren geschoven. In Q2-2023 wordt besloten of en hoe Grootboller binnen het programma wordt opgepakt.

Wat is er gedaan in Q4-2022

Geen ontwikkelingen.

Wat gaan we doen in Q1-2023

In Q2-2023 wordt besloten of en hoe Grootboller binnen het programma wordt opgepakt.

BAARLO - HOUT-BLERICK | planuitwerkingsfase

Toelichting status

Het traject krijgt de status “Behoeft extra aandacht” (en was eerder “Niet OK”). In VGR Q2-2022 is reeds gerapporteerd dat de definitieve vaststelling van het Voorkeursalternatief (en daarmee de afronding van de verkenningsfase) is vertraagd. De projectmijlpaal “Voorkeursbesluit” is verschoven van Q3-2022 naar Q1-2023. Hier is zowel in Q3-2022 als in dit kwartaalrapportage geen wijziging in.

De definitieve vaststelling van het Programma vergt nog de nodige stappen en tijd. Dit betreft met name de vertaling van de ambities uit het eerder opgestelde afsprakenkader (behorende bij het Ontwerpprogramma) naar een stabiele scope, waarbij concrete afspraken worden gemaakt over verdeling van kosten en risico's. Vervolgens dient nog een Gate Review doorlopen te worden alvorens de definitieve vaststelling van het Programma kan plaatsvinden. In Q4-2021 zijn de 6 samenwerkingspartijen een intensief samenwerkings- en afstemmingsproces aangegaan om een bestuursovereenkomst op te stellen. Om de voortgang te verbeteren hebben in Q2-2022 pressure-cookers plaats gevonden. De kern-discussiepunten uit deze pressure-cookers zijn vertaald in een beslisnota die momenteel zowel ambtelijk als bestuurlijk wordt voor-besproken met de partners.

Op 4 november zijn er in bestuurlijk overleg afspraken gemaakt over de verdere aanpak van het project. Met het positieve advies van RWS om door te gaan met de systeemmaatregel is er een belangrijk element aan de informatie toegevoegd waarop de Minister heeft kunnen besluiten om door te gaan met de systeemmaatregel en de kaders m.b.t. financiering in Deltaprogramma Maas vastgesteld heeft.

Daarnaast hebben de vertegenwoordigers van de regio commitment uitgesproken over het doorgaan met de systeemmaatregel. Dat brede commitment vroeg dan ook om snel door te pakken om de toezegging van vaststelling BOK in Q1-2023 waar te kunnen maken. De openstaande beslispunten van de pressurecooker sessies zoals het inrichten van het middengebied, uitkopen en herplaatsen van de bewoners en de inspanningsverplichting zijn in Q4-2022 niet volledig opgelost en worden verder in Q1-2023 belegd met als doel om heldere afspraken op te kunnen nemen in de bestuursovereenkomst en deze te communiceren aan de omgeving.

Tevens is er voor Q1-2023 de inloopbijeenkomst van Laerbroeck/Molenkampweg ingepland om de mijlpalenplanning te bespreken en ontwikkelingen binnen het project te delen met de bewoners van het gebied.

Wat is er gedaan in Q4-2022

- Scopebepaling (voorbereiding BO MIRT): uitwerking van meerdere mogelijke scenario's van scope-invulling t.b.v. integrale besluitvorming en advies richting Minister I en W als input voor uitspraak BO MIRT.
- BOK: de werkzaamheden t.b.v. afronding BOK zijn na BO MIRT besluit met toekenning van € 35M voor de systeemmaatregel weer opgepakt. Detailplanning afronding BOK is opgesteld.
- Memo in de fase lopen: concept besproken in sturingsoverleg van 29-nov; definitieve versie ter beoordeling van het programma team, bespreking in sturingsoverleg van 8-dec.
- Voorbereiding planfase: de werkpakketten voor PU-fase zijn gereed en daarnaast is er de eerste opzet gemaakt van de subsidieaanvraag producten, o.a. PvA, kostenraming, planning.
- Stikstofberekening en ecologische beoordeling: de opdracht stikstofdepositie is gegund; in afwachting op passende beoordeling (in feb-23, op het kritieke pad).
-
-

- Samenvatting MER: PlanMER zou eind september aan de commissie MER opgestuurd worden. Dit is uitgesteld i.v.m. uitvraag van stikstofdepositie. Op 4-okt is de nota van antwoord ingediend.
- Gate Review: het team heeft gewerkt aan voorbereiding van gate review, o.a. het verzamelen van de benodigde documenten en maken van de planning. Het intakegesprek met bureau Delta Review heeft in week 45 plaats gevonden.
- Strategische communicatie:
 - o Communicatielijst BO MIRT: ter voorbereiding op BO MIRT uitspraak is het communicatieplan uitgewerkt met mogelijke scenario's t.b.v. communicatie naar de betrokken doelgroepen, ook de bewoners;
 - o Rondje langs de partners: voeren van de gesprekken met de partners m.b.t. de inhoud van de BOK;
 - o Omgeving op de hoogte gesteld van de huidige stand van zaken: bijv. issues opgelost, wat kan concreet worden toegezegd. Afspraak met vereniging Laerbroeck en de eigenaar watermolen voor de Kerst.
- Aankoopregeling Laerbroeck: de memo m.b.t. de aankoop van woningen is op 4-okt besproken met portefeuillehouders. Bestuurder gaf groen licht om de memo af te ronden en bestuurlijk in procedure te brengen. Inmiddels zijn dusdanige afspraken met het Rijk in voorbereiding dat voorfinanciering door WL niet nodig lijkt en dat de afspraken dusdanig in de BOK landen dat een apart DB-stuk niet nodig lijkt.
- Rivierkundige berekeningen: periodieke rapportages zijn opgesteld, de opdracht loopt.
- Opdracht gebiedsplan Hummerenweg: ontwikkeling van scenarios door Kragten en de gemeente P&M loopt, vinger aan de pols en actieve inbreng door deelname aan werkgroep en stakeholderbijeenkomsten.
- Bewoners Laerbroeck: OM heeft geregeld contact gehouden en afspraak gemaakt om nieuwe Staten-vragen en acties richting pers te voorkomen; gesprek met bestuurders heeft plaatsgevonden voor de Kerst.

Wat gaan we doen in Q1–2023

- SSK raming middengebied: laten opstellen t.b.v. doorrekening verschillende scenario's invulling van het middengebied.
- Stuurgroep: week 7 en 10 (t.b.v. afronding BOK) incl. voorbereiding.
- BOK: de bestaande versie BOK herzien en verder uitwerken tot eerste concept en aanbieden ter review bij APG.
- PvA (subsidieaanvraag) PU-fase Baarlo (en bijbehorende documenten): verder uitwerken door het projectteam.
- Strategische communicatie: in Q1 dient de planning met de omgeving en bewoners gedeeld te worden.
- NvA: afronden voor week 9.
- Plan MER: na afronding NvA, concept review APG en akkoord SG, definitief maken incl. vaststelling door SG.
- Gate Review: reviewvraag bepalen, documenten verzamelen, interviewlijst opstellen en voorbereiding met RTL (Review Team Leider) inplannen, acties uit adviesrapport beleggen;
- Veiligheid & Gezondheid: afspraak maken voor start Baarlo (kick-off heeft al plaats gevonden).

BELFELD | planuitwerkingsfase

Toelichting status

Eerder in de planuitwerkingsfase heeft de planning van het project vertraging opgelopen. Dit komt vanwege aanpassingen in het ontwerp welke het gevolg zijn van werkzaamheden in het kader van de bestuursopdracht Waterveiligheid (in opdracht van Provinciale Staten). Doordat het project vertraging opliep kwam ook het budget onder spanning te staan. De extra kosten en vertraging zijn inzichtelijk gemaakt en meegenomen in de beschikkingsaanvraag voor de Wijzigingsbeschikking voor de planuitwerkingsfase Tranche 1. De aanvullende beschikking is in Q4-2021 ontvangen en de status van het project is sindsdien groen.

De planning realisatiefase is in detail uitgewerkt t.b.v. de subsidieaanvraag realisatiefase en de probabilistische planning is doorgerekend. T.o.v. de vorige rapportage is er een half jaar extra genomen voor uitwerken DO, UO en aanvragen van de vergunningen. Er is bewust gekozen om een forse ontwerpogave in de D&C aanbesteding bij de markt te leggen waarvoor extra tijd is ingeruimd. Daarnaast is de doorlooptijd uitvoering verlengd naar 2 laagwaterseizoenen waarbij met name de uitvoeringsduur van de harde kering bepalend is.

Tevens is t.b.v. de subsidieaanvraag voor de realisatiefase de raming geupdate. De raming komt uit op €18,8 M€. De belangrijkste redenen van de stijging van de raming voor de subsidieaanvraag naar € 18,8 mln. tov de raming OPPW van €15,2 mln zijn:

1. De indexering van juli 2021 naar januari 2023;
2. de uitwerking van de engineeringskosten opdrachtnemer (eerder 10% van de voorziene bouwkosten);
3. de objectoverstijgende risico's (eerder percentage en nu onderbouwd met een risicodossier en doorgerekende probabilistische planning).

Wat is er gedaan in Q4-2022

- Voor de in het gebied aanwezige vleermuizen zijn, ter mitigatie van een mogelijk benodigde Wnb-vergunning, reeds nestkasten opgehangen omdat enkele bomen verdwijnen. De zienswijzen die binnen gekomen zijn op het Ontwerp projectplan Waterwet zijn beoordeeld en verwerkt in het Definitieve projectplan Waterwet dat op 22 november door het DB is vastgesteld.
- De aanbesteding van Belfeld is verder voorbereid, hiervoor zijn diverse contractstukken opgesteld.
- Minnelijke grondverwerving is opgestart.

Wat gaan we doen in Q1-2023

- Goedkeuring van het Definitieve projectplan Waterwet door GS waarna het in maart 2023 ter inzage wordt gelegd.
- Opstellen van een contractbeheersplan, als onderdeel van de afspraken met HWBP zal dit plan met het BGT worden besproken.
- Start aanbesteding met publicatie aanbesteding op 24 februari.
- Opstellen Plan van aanpak realisatiefase ten behoeve van de subsidieaanvraag en eerste review door begeleidingsteam HWBP.
- Minnelijke grondverwerving, eerste formele biedingen gedaan in gronddossiers.

BEESSEL | afgerond

Toelichting status

De status van dit project blijft groen en wijzigt daarmee niet ten opzichte van de vorige voortgangsrapportage. Het project is samen met Heel uitgevoerd en op 16 december 2022 opgeleverd en overgedragen. De afrondende werkzaamheden verlopen voorspoedig.

Wat is er gedaan in Q4-2022

- Medio oktober, toen het werk hoogwaterveilig was, heeft er een persmoment plaatsgevonden met Jos Teeuwen.
- Op 16 december heeft de oplevering en overdracht plaatsgevonden van Beesel (en Heel) op één dag.
- De feestelijke oplevering is samen gevierd met de omgeving middels een boottocht.
- Afrondende gesprekken met de aannemer hebben plaatsgevonden over de nog openstaande VTW's.

Wat gaan we die in Q1-2023

- Eind januari vindt de evaluatie van het O&O proces plaats tussen opdrachtgever, opdrachtnemer en beheerder.
- Het voorbereiden van de vaststelling van de subsidie (binnen 6 maanden na oplevering en overdracht).
- De voorbereidingen voor het vaststellen van de erfgrenzen.
- Afhandelen van de openstaande restpunten.
- Voorbereiden decharge project.

BUGGENUM | planuitwerkingsfase

Toelichting status

De status van dit project blijft “behoeft extra aandacht”. Vanwege een eerder (gerapporteerde) ‘sober en doelmatigheidsvraagstuk’ heeft dit project vertraging opgelopen waardoor de planuitwerkingsfase ruim 1½ jaar langer duurt dan voorzien in de beschikking. Inmiddels zijn de (verwachte) meerkosten geraamd op € 1,2 miljoen (wat nog verder kán oplopen). Met het HWBP-WL wordt een gesprek gevoerd over de dekking van deze kosten, maar er wordt verwacht dat de kosten voor rekening komen van WL. In Q1-2023 wordt daarom een dotatie uit de centrale programma risicoreservering verwacht. Met dit besluit én de aangepaste planning – waardoor mijlpalen verschuiven – is het risico beheerst en zal het project weer een groene status krijgen.

Wat is er gedaan in Q4-2022

- De vooraankondiging van de aanbesteding heeft begin oktober plaatsgevonden en de start aanbesteding (selectiefase) eind oktober.
- Er is gewerkt aan de Prognose Einde Werk voor de PU-fase en het plafondbudget voor de realisatiefase.
- De contractdocumenten en de beschrijving van de werkpakketten t.b.v. de contractdocumenten zijn afgerond.
- ProRail heeft een review uitgevoerd op de contractdocumenten, waaronder de consistentie van de eisen ten aanzien van de spoorse ontwerpbeurt en aannemer, en de VSE en VSP.
- Op 10 november heeft er een afspraak plaatsgevonden met de nieuwe wethouder van de gemeente Leudal.
- Diverse afstemmingsgesprekken hebben plaatsgevonden met het BGT.
- Toestemmingen opgehaald bij de grondeigenaren voor het uitvoeren van de onderzoeken naar pipingmaatregelen om eerder te kunnen starten met de grondverwerving.

Wat gaan we doen in Q1-2023

- Afronden van Prognose Einde Werk voor de PU-fase.
- Onderbouwing van de uitgangspunten bij planning en kostenraming t.b.v. start rolhouder MPB ON.
- Voortzetting aanbesteding na selectie drie gegadigden: kennismakingsbijeenkomst, assessment, interview en twee dialoogrondes.
- Onderzoek naar pipingmaatregelen uitvoeren met als doel het ruimtebeslag zo snel mogelijk duidelijk te krijgen. Onderzoekresultaten analyseren en toetsen.

HEEL | afgerond

Toelichting status

De status van dit project blijft groen en wijzigt daarmee niet ten opzichte van de vorige voortgangsrapportage. Het project is samen met Beesel uitgevoerd en op 16 december 2022 opgeleverd en overgedragen. De afrondende werkzaamheden verlopen voorspoedig.

Wat is er gedaan in Q4-2022

- Medio oktober, toen het werk hoogwaterveilig was, heeft er een persmoment plaatsgevonden met Jos Teeuwen.
- Op 16 december heeft de oplevering en overdracht plaatsgevonden van Heel (en Beesel) op één dag.
- De feestelijke oplevering is samen gevierd met de omgeving middels een boottocht.
- Afrondende gesprekken met de aannemer hebben plaatsgevonden over de nog openstaande VTW's.

Wat gaan we die in Q1-2023

- Eind januari vindt de evaluatie van het O&O proces plaats tussen opdrachtgever, opdrachtnemer en beheerder.
- Het voorbereiden van de vaststelling van de subsidie (binnen 6 maanden na oplevering en overdracht).
- De voorbereidingen voor het vaststellen van de erfgrenzen.
- Afhandelen van de openstaande restpunten.
- Voorbereiden decharge project.

THORN-WESSEM | planuitwerkingsfase

Toelichting status

De status van het project blijft "OK". In het sturingsoverleg Q4-2022 is overigens expliciet besloten dat de planuitwerking vertraagd wordt t.o.v. de huidige planning. Oorzaken zijn enerzijds de focus van het projectteam op de afronding van de verkenning (Programma BHB en bestuursovereenkomst) en het aanvragen van de subsidieaanvraag voor de planuitwerkingsfase. Anderzijds is het aangaan van een overeenkomst met het IB vertraagd als gevolg van beperkte beschikbare tijd (capaciteit) bij de IB's binnen de raamovereenkomst. In de eerste helft van 2023 zal het project overgedragen worden aan een ander projectteam. Dit zal waarschijnlijk nog invloed hebben op de planning.

Wat is er gedaan in Q4-2022

- Uitvraag van conditionerende onderzoeken: binnen het Geo- en milieutechnisch onderzoek is het definitieve boorplan nagenoeg gereed, start veldwerk in januari 2023. Voor OOO-begeleiding is opdracht verstrekt (is gekoppeld aan Geonius die het geo- en milieuonderzoek uitvoeren). Opdracht voor flora & fauna onderzoek is verstrekt aan Kragten en PSU heeft plaatsgevonden op 30-11-2022. De voorbereidingen voor archeologie en kabels- en leidingen lopen nog.
- Inkoop planproducten: uitvraag is gereed. Bij de daaropvolgende interessepeiling is door de IB's binnen het raamcontract aangegeven dat zij deze uitvraag niet op korte termijn kunnen oppakken. Vervolgoverleg hierover zijn daarna opgestart.
- Inkoopplan: het inkoopplan is besproken in sturingsoverleg van 30-11-22 en gaat verder de organisatie in.
- BOK: de BOK is behandeld in het DB op 5 december 2023.
- Meekoppelkansen: het uitwerken van het gebiedsplan namens de gemeente loopt.
- Communicatie: brieven voor bewoners om te informeren over de uitvoering van geo en milieu zijn verstuurd.

Wat gaan we die in Q1-2023

- Ondertekening bestuursovereenkomst.
- Geo- en milieutechnisch onderzoek loopt door.
- Breastudie ecologie wordt afgerond en het F&F onderzoek wordt opgestart.
- Uitvraag archeologie opgestart en uitgezet in de markt.
- Starten van overdracht van project Thorn-Wessem naar cluster C.
- Opstarten van nieuwe uitvraag IB.

WILLEM ALEXANDERHAVEN | planuitwerkingsfase

Toelichting status

De status van dit project is in de vorige rapportage van groen naar geel gewijzigd en blijft ook voor deze rapportageperiode geel. Het behandelen van de ingediende zienswijzen op het Ontwerp Projectplan Waterwet is klaar en verwerkt in het Definitieve projectplan Waterwet dat in december 2022 door GS is goedgekeurd. Vanwege de aard en omvang van de zienswijzen is een Raad van State procedure in de planning opgenomen waardoor het project vertraagt en het budget onder druk komt te staan.

Voor de Willem-Alexanderhaven is een Voorkeursalternatief vastgesteld op basis van de ligging van de huidige primaire keringen. Het Voorkeursalternatief is de basis voor het opgestelde Projectplan Waterwet en voorziet niet in het bieden van hoogwaterbescherming voor alle in de haven gevestigde bedrijven. In februari 2021 hebben de buitendijks gelegen bedrijven in een intentieovereenkomst afspraken gemaakt met de gemeente Roermond, Provincie Limburg en Waterschap Limburg over de uitvoering van aanvullende maatregelen. In een parallel spoor wordt een oplossing onderzocht waarbij, complementair aan het uitgewerkte Voorkeursalternatief en de daarmee geboden hoogwaterbescherming, een Integraal Plan wordt opgesteld waarmee ook voor deze bedrijven perspectief ontstaat op hoogwaterbescherming. De uitwerking van de aanvullende maatregelen loopt niet meer parallel met de planuitwerking van het Voorkeursalternatief.

Wat is er gedaan in Q4-2022

- Het Definitieve projectplan Waterwet is aangeboden aan de Provincie en GS heeft een goedkeuringsbesluit genomen. Het is nu nog wachten op de Verklaring van geen Bedenkingen van de gemeente waarna het ter inzage kan worden gelegd.
- Een groot deel van de activiteiten heeft in het teken gestaan van het Integraal plan waarvan zicht op de haalbaarheid moet worden bepaald.
- Op 13 oktober heeft een tussentijds Bestuurlijk Overleg plaatsgevonden om de stand van zaken door te nemen van het VKA i.r.t. het parallelle spoor.
- We hebben een samenwerkingsovereenkomst opgesteld voor de planvormingsfase waarin op basis van de combinatie van VKA en aanvullende werkzaamheden het Integraal Plan wordt gemaakt waarvoor een CEF works subsidieaanvraag kan worden gedaan.
- Eind december 2022 heeft er een bestuurlijk overleg plaatsgevonden waarin is bepaald dat er voldoende zicht is op een haalbaar Integraal Plan. Gebaseerd op die conclusie is de samenwerkingsovereenkomst voor de planvormingsfase getekend.
- Er zijn door de bedrijven diverse onderzoeken uitgevoerd voor het Integrale plan en gewerkt aan het opstellen van het technisch ontwerp voor een Ontwerp projectplan waterwet wat complementair is aan het definitieve Projectplan Waterwet van het VKA.

Wat gaan we die in Q1-2023

- Er wordt overleg gevoerd met de gemeente om de Verklaring van geen Bedenkingen te ontvangen, zodat het goedgekeurde definitieve projectplan Waterwet VKA ter inzage kan worden gelegd.
Er wordt door de bedrijven gewerkt aan het opstellen van een Ontwerp projectplan waterwet voor het Integrale Plan, wat complementair is aan het definitieve Projectplan Waterwet VKA.
- Samen met de andere partijen wordt gewerkt aan een Business case voor het Integraal Plan, daarvoor wordt ook gekeken naar wijze van aanbesteding, borging gebruiksfase e.d.

LOB VAN GENNEP | planuitwerkingsfase

Toelichting status

De status van dit project is groen. Het project bevindt zich in de planuitwerkingsfase. Het project omvat de versterking en aanleg van dijken over een gevarieerd traject van bijna 16 km met daarnaast een pakket aan ruimtelijke en rivierkundige maatregelen. De aanpak voor de planuitwerking is erop gericht om te komen tot een goede en zorgvuldige uitwerking van de verschillende ontwerpopgaven, mét de omgeving. De kosten en planning voor de planuitwerkingsfase zijn in het kader van de subsidieaanvraag voor de planuitwerkingsfase afgelopen periode gedetailleerder uitgewerkt. De nadere onderbouwing van de aanpak voor de planuitwerking laat zien dat ten opzichte van eerdere inschattingen meer doorlooptijd nodig is om het ontwerp- en participatieproces zorgvuldig en binnen een verantwoord risicoprofiel te doorlopen. De planuitwerkingsfase eindigt in de tweede helft van 2025 met het projectbesluit voor de dijkversterking.

Wat is er gedaan in Q4-2022

- In november heeft een informatief veldbezoek plaatsgevonden waarvoor de leden van het Algemeen Bestuur, de Gemeenteraden en Provinciale Staten uitgenodigd waren. De deelnemers zijn bijgepraat over de ontwikkelingen in het project en over het verdere verloop van de planuitwerking. In oktober is op verzoek van de gemeente ook het college van B&W van Gemeente Gennep geïnformeerd over de opgaven van het project door middel van een veldbezoek.
- In oktober is de Stuurgroep Lob van Gennep bij elkaar gekomen. Op de agenda stonden de bespreking van de (concept)verantwoording over de verkenningsfase en de doorkijk naar de planuitwerking.
- De subsidieaanvraag voor de aanpak en onderbouwing van de kosten voor de planuitwerkingsfase zijn ingediend bij het landelijk HWBP. Hiervoor zijn een interne en externe reviews georganiseerd. Tussentijds is er op constructieve wijze afgestemd met het landelijk HWBP. De subsidieaanvraag is op 20 december jl. vrijgegeven door het Dagelijks Bestuur van Waterschap Limburg.
- Als onderdeel van het ontwerp- en participatieproces heeft een inloopavond plaatsgevonden in Middelaar waarin de actuele inzichten over de dijkversterking en het vervolg van de planuitwerking zijn gedeeld. In Ven-Zelderheide is het realiseren van een nieuwe dijk nodig. De mogelijkheden voor optimalisatie van het tracé van de dijk zijn in het veld uitgezet met paaltjes en grafisch in beeld gebracht om omwonenden inzicht te bieden op het nieuwe zicht op de dijk en omliggende velden. Dit maakte de verschillen in varianten inzichtelijk en dit heeft uiteindelijk geleid tot een tracékeuze die in een bijeenkomst met de omwonenden besproken is en waar bij een meerderheid draagvlak voor is. Daarnaast hebben diverse keukentafelgesprekken plaatsgevonden ter voorbereiding van grondverwerving en om vragen over de dijkversterking te beantwoorden.

Wat gaan we die in Q1-2023

- Begin 2023 is de toekenning van de subsidiebeschikking voor de planuitwerking Lob van Gennep vanuit het landelijk Hoogwaterbeschermingsprogramma voorzien.
- In maart komt de Stuurgroep Lob van Gennep bij elkaar. Hierbij staat onder andere de financiële afronding van de verkenningsfase op de agenda, wordt de concept-inkoopstrategie besproken en worden de stuurgroepleden bijgepraat over de gebiedsparticipatie.

- Onderdeel van het project is de verplaatsing van het sportterrein van V.V. Achates in Ottersum. Hiermee wordt ruimte gemaakt voor de dijkversterking, ruimte voor de rivier gecreëerd en de natuur in het Niersdal uitgebreid en versterkt. Gesprekken ten behoeve van de grondverwerving ter plekke van de nieuwe locatie van het terrein worden voortgezet en komen naar verwachting in een afrondende fase. Ook worden diverse conditionerende onderzoeken op de potentiële nieuwe locatie verricht. Zodra helderheid is over de nieuwe locatie, worden omwonenden actief geïnformeerd.
- Als onderdeel van het ontwerp- en participatieproces komt onder andere de brede omgevingswerkgroep bij elkaar. De omgevingswerkgroepleden worden geïnformeerd over de stand van zaken van het project en worden gevraagd mee te denken over het vervolgproces. Daarnaast vinden diverse keukentafelgesprekken plaats.

POV-DGG (Projectoverstijgende Verkenning Dijkversterking Gebiedseigen Grond)

Toelichting status

De status van het project is groen. Het project verloopt volgens planning en binnen budget. Er zijn geen aandachtspunten m.b.t. risico's. De vooraf ingeschatte risico's zijn beheerst met de projectaanpak. Om de doelstelling te kunnen realiseren ligt de focus van de POV-DGG op twee thema's: een technisch kader en een kansenscan. Het technisch kader geeft de ontwerper de informatie die nodig is om met gebiedseigen grond te ontwerpen. De kansenscan is gericht op het inventariseren en bij elkaar brengen van grondstromen.

Wat is er gedaan in Q4-2022

- De duurzaamheidschallenge is opgestart, de projecten die zijn aangehaakt zijn geïnterviewd en hebben hun onderzoeksvraag die centraal staat in de challenge verder uitgewerkt. De eerste live bijeenkomst met alle projecten is op 2 februari 2023..
- Er is op de Landelijke Beoordelingsdag van 1 december 2022 een sessie voor inhoudelijk specialisten georganiseerd om het technisch kader te presenteren.
- Op basis van het plan van aanpak zijn mogelijke vervolgactiviteiten bepaald en in overleg met het HWBP is besloten om de POV-DGG in 2023 nog een aantal activiteiten uit te laten voeren. De activiteiten zijn nadrukkelijk gericht op het verder bekend maken van de resultaten en de overdracht naar De Innovatieversneller en de Roadmap Duurzame Dijken;
- De rapportage van de resultaten van Kalk in klei zijn definitief gemaakt, er zijn nog enkele aanvullende zaken uitgezocht die in Q1 worden toegevoegd.

Wat gaan we die in Q1-2023

- De duurzaamheidschallenge gaat na de voorbereidingen in Q4-2022 daadwerkelijk van start;
- Omdat gebiedseigen grond ook nadrukkelijk te maken heeft met samenwerking tussen verschillende partijen is een bijeenkomst met bestuurders voorbereid uit de omgeving Venlo ingepland die op 1 februari 2023 zal plaatsvinden.
- De resultaten van kalk in klei worden gepresenteerd op een symposium in Antwerpen dat naar aanleiding van het Polder2C's project is georganiseerd.
- De POV-DGG levert een bijdrage aan de bijeenkomst van het Expertise Centrum Bodem op 30 maart.

INNOVATIEPROJECETEN

Glazen waterkering

Onderzocht wordt of conform de Nederlandse normering glazen waterkeringen kunnen worden toegepast op plaatsen waar een permanente ondoorzichtige kering ruimtelijk niet in te passen is. Tevens wordt het ontwerpinstrumentarium ontwikkeld. Concreet wordt bekeken of deze keringen inpasbaar zijn in Belfeld, Baarlo Hout-Blerick en Arcen. In Arcen wordt ook gekeken naar een zelfsluitende kering in plaats van glas.

De eindrapportage van TNO geeft de ontwerpmethodiek, maar ook 3 kennisleemtes. Zo heeft de watercrisis van juli 2021 een mogelijk nieuw inzicht gegeven in de verwachte stootbelasting. In overleg met het Ingenieursbureau, Adviesteam Dijkontwerp (ADO) én het HWBP-NL is daarom besloten om deze 3 kennisleemtes nog in te vullen door middel van een nieuwe opdracht aan TNO.

Het extra budget dat nodig is voor aanvullend onderzoek maakt onderdeel uit van de herziene beschikkingsaanvraag innovaties tranche 1 (oktober 2021). In het Q3-2021 is de herziene beschikkingsaanvraag HWBP-NL tranche 1 opgesteld en afgestemd met het Begeleidingsteam (BGT) 16/19 Bijlage 1 VGR HWBP Q3-2022 van het HWBP-NL. De formele aanvraag is in Q2-2022 ingediend bij het BGT HWBP-NL. Op 8 juni 2022 is de wijziging op de subsidieverlening innovatie toegekend.

In Q1-2022 is een offerte ontvangen van TNO voor het invullen van de kennisleemtes. Deze offerte ging echter het beschikbare budget te boven. In Q2-2022 en Q3-2022 is getracht tot een opdracht aan TNO te komen maar dat is niet gelukt door capaciteitsgebrek bij TNO. Nieuwe inzichten m.b.t. het Bouwbesluit geven mogelijk kansen om de kennisleemte eenvoudiger in te vullen zonder het uitvoeren van een complete kalibratiestudie. ADO is benaderd om hier een advies voor te schrijven.

ADO heeft een adviesmemo geschreven over de invulling van de ontwerpmethodiek. Op basis hiervan is opnieuw aan TNO een offerte gevraagd deze op te stellen. Nu viel de offerte ruim binnen het budget. De opdracht is aan TNO verstrekt en de oplevering van de ontwerpmethodiek wordt Q1-2023 verwacht. Precies op tijd voor de komende dijkversterkingen met glazen keringen. Het IB Maasvallei voert een review op de praktische toepasbaarheid uit binnen de bestaande verplichting hiervoor.

Toepassing van GCL's (betonietmatten op dijken)

Het toepassingsgereed maken van GCL's op dijken en voorland ter vervanging van klei. Deze techniek wordt in Duitsland al decennia toegepast, met name op projectlocaties waar weinig of geen goede klei beschikbaar is. De toepassing levert een kostenbesparing op en een duurzaamheidswinst, snellere bouwtijd met minder hinder. Deze innovatie past in het grondgestuurd ontwerpen en is een pilotproject binnen de POV-DGG en het project Beesel.

Op dit project heeft een kleine overschrijding plaatsgevonden die is rechtgezet in de herziene beschikkingsaanvraag tranche 1 (oktober 2021). Tevens is hierin aanvullend budget aangevraagd voor afrondende werkzaamheden m.b.t. de OBOR (Ontwerp Beoordelings Onderhouds Richtlijn) en de pilot in Beesel.

In Q4-2021 is voor de OBOR een advies aangevraagd bij het ENW (Expertise Netwerk Waterveiligheid). Dit advies is op 31 maart 2022 ontvangen. De ENW ziet het document meer als praktische handreiking dan als OBOR. Met het HWBP-NL afgestemd wat de wensen zijn m.b.t. het voldoen aan een OBOR. Besloten is dat dit nu niet door WL wordt ingevuld omdat de handleiding volstaat voor de Limburgse situatie. Dit is ook afgestemd intern WL met Areaal en Beoordeling.

Gevolg is dat deze twee opmerkingen van het ENW nu niet verwerkt worden: a) onvoldoende aansluiting op het BOI en b) stabiliteit van een bloot liggend GCL. Ook voor de status “handreiking” zijn in Q4 aanpassingen aan het document doorgevoerd. Deze actie loopt door in Q1-2023. Tegelijk met de verwerking van het ENW-advies zijn ook de ontwerp- en realisatie-ervaringen vanuit het project Beesel opgenomen en verwerkt in Q3 en Q4 van 2022. Oplevering van de Handreiking wordt verwacht in Q1-2023. We gaan nu in Beesel een fase van monitoring in die ca. 3 tot 5 jaar zal duren.

Toepassing van in situ GeoCrete grondstabilisatie

Door het in situ stabiliseren van grond met GeoCrete als bindmiddel is het niet nodig om grondstoffen van elders aan te voeren. Specifiek wordt gekeken naar de toepassing op de kruin als fundering en/of toplaag van de onderhoudsweg i.p.v. de conventionele halfverharding. In combinatie met de toepassing van een GCL op de dijk levert in situ grondstabilisatie een win-win omdat voor de GCLtoepassing een zeer erosiebestendige toplaag nodig is die met GeoCrete verkregen kan worden. De toepassing is overal mogelijk, levert een kostenbesparing op, duurzaamheidswinst en een snellere bouwtijd. Voor GeoCrete liep ook een pilot bij het project Beesel, deze is inmiddels afgerond.

Een bredere toepassing van GeoCrete voor andere faalmechanismen dan erosie van de kruin en piping kan niet verder worden beschouwd. Hierdoor wordt een deel van het budget overgehouden. In Q3-2021 is opdracht gegeven voor het uitvoeren van het verouderingsonderzoek (literatuur en lab proeven). In Q4-2021 is het resultaat van de verouderingsproeven opgeleverd. Resultaat leidt niet tot afzien van de toepassing in Beesel.

In Q3-2022 is de uitvoering van Beesel afgerond. Leerervaringen met de toepassing van GeoCrete in combi met een GCL zijn opgenomen in de Handreiking. In Q4-2022 is aangevangen met het opstellen van het samenvattende eindrapport betreffende GeoCrete toepassingen in waterkeringen. Hierin worden ook de ontwerp- en realisatie-ervaringen vanuit Beesel opgenomen. Het samenvattende eindrapport GeoCrete zal in Q2-2023 worden geschreven bij voldoende beschikbare tijd. We gaan nu in Beesel een fase van monitoring in, ook van de GeoCrete, die ca 3 tot 5 jaar zal duren.

Zelfsluitende kering Steyl

Aangezien deze innovatie onderdeel uitmaakt van de dijkversterking Steyl-Maashoek wordt hier niet apart over gerapporteerd.

Maas2050 | programmeringsfase

Het project Maas2050 bestaat uit 4 fasen en loopt conform planning. De status van dit project is daarmee groen.

Analysefase

Deze fase levert een goed beeld van de totale veiligheidsopgave die WL heeft langs de Maas. De omgevingsscan maakt inzichtelijk welke ontwikkelingen er in de omgeving spelen.

Deze fase is inmiddels afgerond.

Bepalen strategische richting met het bestuur

Deze fase is inmiddels afgerond.

Strategie-fase

Bepalen van de strategische richting met het bestuur.

Op 28 september 2022 heeft het algemeen bestuur de programmeringsstrategie vastgesteld.

Programmeringsfase

Op basis van de strategische richting worden een aantal scenario's uitgewerkt die de bouwstenen vormen voor de programmering. Het bestuur wordt geadviseerd een richtinggevend-scenario te kiezen inclusief besluitvorming over programmeringsstrategie.

Op 28 september heeft het algemeen bestuur de programmeringsstrategie het richtinggevende scenario 'veiligheid met en voor de omgeving' vastgesteld.

Adoptieve programmering

Het voorkeursscenario wordt uitgewerkt in een adaptieve programmering die onderdeel gaat uitmaken van de begrotingscyclus. Daarnaast wordt een routekaart opgesteld om te komen tot periodieke actualisatie.

Deze fase wordt naar verwachting in de eerste helft van 2023 afgerond.

ROERDELTA | verkenningsfase

Toelichting status

In dit HWBP project gaat het om versterking van 1,7 kilometer van het zuidelijke deel van dijktraject 76-1 met daarin ook de dijkversterking van de Groene Overlaat. De waterkeringen in dit dijktraject zijn namelijk te laag om te voldoen aan de nieuwe veiligheidsnorm. De gemeente heeft de stedenbouwkundige ontwikkeling in het gebied vormgegeven in een samenwerking met projectontwikkelaar 'De Roerdelta Ontwikkelingsmaatschappij BV'. Fase 1 is afgerond en de huidige opgave is gericht op Fase 2 en betreft de realisatie van o.a. 400 woningen. Fase 3 betreft de (her)ontwikkeling van de jachthaven 'La Bonne Aventure'. De gemeente Roermond heeft de ambitie om van Roerdelta Fase 2 de missende schakel te maken tussen stad en water. Door de waterveiligheidssopgave en de gebiedsontwikkelingsopgave te combineren wordt ingezet op een optimale ruimtelijke inpassing van de waterkering in het gebied. In de VGR Q4-2022 is de probabilistische mijlpaal "VKA vastgesteld" verschoven naar Q4-2024 in afstemming met de gemeente Roermond. Tijdens het opstellen van de subsidieaanvraag verkenningsfase in 2023 zal de planning in meer detail worden opgesteld. In de VGR Q4-2022 is de raming nog gelijk gehouden aan de kentallenraming die is opgenomen in de programmering HWBP. Voor de subsidieaanvraag zal ook de raming worden bijgesteld.

Wat is er gedaan in Q4-2022

- Periodiek overleg met de Gemeente Roermond over het te doorlopen proces en uitwerking scenario's door de gemeente om te komen tot een voorkeursscenario van de gemeente o.b.v. stedenbouwkundige schetsen, waarbij rekening is gehouden met de kaders van WL en HWBP voor de inpassing van de waterkering.
- Medio december go/ no go besluit door de gemeente met een keuze voor een scenario met een geïntegreerde kering. Dit geeft voldoende basis om het proces voor het opstellen van de subsidieaanvraag, voort te zetten.
- Getekende samenwerkingsovereenkomst met gemeente Roermond voor het doorlopen van de Verkenningsfase inclusief de bijbehorende subsidieaanvraag HWBP.

Wat gaan we die in Q1-2023

- Start opstellen plan van aanpak subsidieaanvraag verkenningsfase.
- Voorbereidingen en verkennende gesprekken voor de start van de verkenningsfase.

't BAT VENLO | verkenningsfase

Toelichting status

In dit HWBP project gaat het om de versterking van 400 meter van het huidige dijktraject (68-1). Dit deeltraject beschermt het centrum van Venlo bij de Lage Loswal ('t Bat), waarvoor plannen voor een gebiedsontwikkeling 'Venlo, brandpunt van interactie' bestaan. De waterkeringen in dit dijktraject zijn te laag om te voldoen aan de nieuwe veiligheidsnorm. De versterkingsopgave voor dit dijktraject, de wens om de demontabele keringen te saneren en de ontwikkelopgave van de gemeente overlappen en beïnvloeden elkaar. Door de waterkeringsopgave en de gebiedsontwikkelingsopgave te koppelen ontstaan mogelijkheden om een integraal ontwerp te realiseren met een optimale ruimtelijke inpassing van de waterkering. In de VGR Q4-2022 is de probabilistische mijlpaal "VKA vastgesteld" verschoven naar Q4-2024 in afstemming met de gemeente Venlo. Tijdens het opstellen van de subsidieaanvraag verkenningsfase in 2023 zal de planning in meer detail worden opgesteld. In de VGR Q4-2022 is de raming nog gelijk gehouden aan de kentallenraming die is opgenomen in de programmering HWBP. Voor de subsidieaanvraag zal ook de raming worden bijgesteld.

Wat is er gedaan in Q4-2022

- Periodiek overleg met de Gemeente Venlo over:
 - o Het te doorlopen proces en de vertaling daarvan naar een samenwerkingsovereenkomst.;
 - o Technische aspecten van de dijkversterkingsopgave die de ruimtelijke aanpassingen van de beoogde gebiedsontwikkeling door de gemeente raken;
 - o Uitwerken mijlpalen bestuurlijke processen gemeente, WL, HWBP en de samenhang daartussen als mede de technische vraagstukken, kosten en (voor)financieringsvraagstuk.

Wat gaan we die in Q1-2023

- Periodiek overleg voorzetten op bovengenoemde aspecten, ook in bestuurlijk overleg.
- Verder opstellen en vaststellen van de samenwerkingsovereenkomst voor de verkenningsfase inclusief de benodigde subsidieaanvraag.